

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет фармацевтичних технологій та менеджменту
Кафедра управління та забезпечення якості у фармації

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

**на тему: «УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНИМ
ПІДПРИЄМСТВОМ НА ЗАСАДАХ АНТИКРИЗОВОЇ СТРАТЕГІЇ»**

Виконав: здобувач вищої освіти групи 073МОб 20 (3,10з)

спеціальності 073 «Менеджмент»

освітньо-професійної програми «Менеджмент»

Анастасія ФРАНЦІШКО

Керівник: доцент закладу вищої освіти кафедри управління

та забезпечення якості у фармації, к. фарм. н,

доцент Анастасія ЛІСНА

Рецензент: професор закладу вищої освіти кафедри

менеджменту і публічного адміністрування Харківського

національного університету міського господарства ім. О.М.

Бекетова, д. е. н,

професор Наталія КОНДРАТЕНКО

Харків – 2024 рік

АНОТАЦІЯ

Робота присвячена обґрунтуванню теоретичних аспектів управління антикризовою стратегією, дослідженню діяльності та розробці рекомендацій з удосконалення управління фармацевтичним підприємством на засадах антикризової стратегії. Робота складається зі вступу, 3-х розділів, загальних висновків, переліку використаних літературних джерел, виконана на 53 сторінках та включає 19 таблиць, 13 рисунків, 65 джерел літератури.

Ключові слова: стратегія, антикризова стратегія, антикризове управління, фармацевтичне підприємство, суб'єкт фармацевтичного ринку

ANNOTATION

The work is devoted to the justification of the theoretical aspects of anti-crisis strategy management, the study of activities and the development of recommendations for improving the management of a pharmaceutical enterprise based on the principles of anti-crisis strategy. The work consists of an introduction, 3 chapters, general conclusions, a list of used literary sources, is completed on 53 pages and includes 19 tables, 13 figures, 65 literature sources.

Key words: strategy, anti-crisis strategy, anti-crisis management, pharmaceutical enterprise, pharmaceutical market subject

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ.....	4
ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ АНТИКРИЗОВОЮ СТРАТЕГІЄЮ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	8
1.1 Сутність та види стратегій антикризового управління на фармацевтичному підприємстві.....	8
1.2 Дослідження особливостей процесу розробки антикризової стратегії на фармацевтичному підприємстві	12
1.3 Методичні засади оцінювання ефективності антикризового управління на фармацевтичному підприємстві.....	15
Висновки до розділу 1.....	17
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ НА ТОВ «ФК «ЗДОРОВ'Я».....	18
2.1 Загальна характеристика діяльності ТОВ «ФК «Здоров'я».....	18
2.2 Діагностика ефективності антикризового управління на ТОВ «ФК «Здоров'я».....	23
Висновки до розділу 2.....	31
РОЗДІЛ 3 НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ АНТИКРИЗОВОЮ СТРАТЕГІЄЮ НА ТОВ «ФК «ЗДОРОВ'Я».....	33
3.1. Напрями удосконалення управління ТОВ «ФК «Здоров'я» на засадах антикризової стратегії	33
3.2. Оцінка ефективності запропонованих рішень	38
Висновки до розділу 3.....	43
ВИСНОВКИ	44
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	47
ДОДАТКИ.....	53

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

АС	– антикризова стратегія
АУ	– антикризове управління
ЛЗ	– лікарські засоби
СФР	– суб'єкти фармацевтичного ринку
УР	– управління ризиками
ФП	– фармацевтичне підприємство

ВСТУП

Актуальність теми. У сучасних умовах більшість вітчизняних фармацевтичних підприємств (ФП) стикаються з труднощами в своїй діяльності через те, що їх керівництво не може адаптувати управлінські підходи та використовувати відповідні методи для подолання кризових ситуацій. Це підкреслює необхідність впровадження нових стратегій управління, зокрема антикризового управління (АУ). Слід зазначити, що в АУ ключову роль відіграє стратегічний підхід, оскільки основна увага приділяється вирішенню проблем, пов'язаних з виходом з кризи.

Вихід фармацевтичного підприємства (ФП) з економічної кризи тісно пов'язаний з усуненням факторів, які її спричинили. Для досягнення цієї мети необхідно провести ретельний аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища, виявити фактори, що впливають на ФП, зібрати і систематизувати інформацію про кожен з них, та на основі об'єктивної оцінки визначити причини кризового стану підприємства. Отже, під час розробки плану виходу з кризи слід приділити значну увагу створенню антикризової стратегії (АС) і визначенню тактики її реалізації.

У сучасних умовах ділового середовища АУ стає надзвичайно важливою складовою успіху ФП. Останні наукові дослідження у цій сфері підкреслюють важливість інноваційних підходів до розробки АС. Серед науковців, які досліджували дане питання, можна виділити праці АРЕФ'ЄВОЇ О. В., ПІСЕЦЬКОЇ С. Т. [1], КОСТЕЦЬКОГО В. [2], КЕЛЕБЕРДА Т. В., ДАЛИК В. П. [3], ГРИНЧИШИНА Я. М. [4], ГРИШОВОЇ І. Ю., ГНАТЬЄВОЇ Т. М. [5], ХАМФРІС К., ПАТТЕРСОН Б., СПРІНГЕЙТ Г., АЛЬТМАН Е., ТІШОУ Г., Ліс Р. та ін.

Мета дослідження. Мета роботи полягає у розкритті теоретико-методичних засад та розробці практичних рекомендацій щодо удосконалення управління ФП на засадах АС.

Завдання дослідження: вивчити сутність та охарактеризовано види стратегій АУ; охарактеризувати особливості процесу розробки АС на ФП; узагальнити методичні підходи до оцінювання ефективності АУ на ФП; надати організаційно-економічну характеристику діяльності ФП; діагностувати ефективність АУ на ФП; розробити основні напрями удосконалення управління ФП на засадах АС; провести розрахунок ефективності запропонованих заходів у ФП.

Об'єктом дослідження є процес управління АС ТОВ «ФК «Здоров'я».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних підходів та організаційних засад для удосконалення управління ТОВ «ФК «Здоров'я» на засадах АС.

Методи дослідження. Під час виконання кваліфікаційної роботи було використано комплекс загальних та спеціалізованих наукових методів, таких як аналіз, графічні методи, табличні методи, статистичні методи тощо. Для отримання аналітичної інформації застосовувалися дані статистичної та бухгалтерської звітності ФП, а також матеріали фахівців, опубліковані в наукових виданнях та електронних джерелах.

Інформаційна база дослідження включає законодавчі та нормативно-правові акти України з питань здійснення господарської діяльності ФП. Окрім цього було використано статистичну, фінансову та оперативну звітність ФП.

Наукова новизна отриманих результатів роботи полягає в удосконаленні управління ФП на засадах АС.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що запропоновані розробки можуть бути використані для підвищення ефективності управління АС ТОВ «ФК «Здоров'я».

Апробація результатів досліджень і публікації. Результати наукових досліджень у межах написання кваліфікаційної роботи опубліковані у збірниках:

- II науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні проблеми

якості, менеджменту і економіки у фармації і охороні здоров'я», яка відбулася у м. Харків 19 січня 2024 р. на базі Національного фармацевтичного університету;

- XXX Міжнародній науково-практичній конференції молодих вчених та студентів «Актуальні питання створення нових лікарських засобів», яка відбулася у м. Харків 14-19 квітня 2024 р. на базі Національного фармацевтичного університету.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Робота складається зі вступу, 3-х розділів, загальних висновків, переліку використаних літературних джерел, виконана на 53 сторінках та включає 19 таблиць, 13 рисунків, 65 джерел літератури.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ АНТИКРИЗОВОЮ СТРАТЕГІЄЮ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Сутність та види стратегій антикризового управління на фармацевтичному підприємстві

Вітчизняна практика показує, що в сучасних умовах промисловість відіграє провідну роль в економіці України. Однак, в умовах нестабільності та нестійкості зовнішнього середовища, її значення і місце не відповідають існуючому потенціалу та вимогам часу. Деякі науковці вважають, що найбільш інвестиційно та інноваційно ємною частиною галузевої структури економіки є фармація [6].

Системи стратегічного управління на ФП переважно спрямовані на функціонування та розвиток у стабільному зовнішньому середовищі, не беручи до уваги його сучасні особливості. Антикризові заходи впроваджуються не системно і здебільшого мають фрагментарний характер.

Зважаючи на сучасний стан економіки, виникає об'єктивна потреба у формуванні рекомендацій щодо створення й реалізації АС на ФП.

Як свідчать результати проведених наукових досліджень, поняття «стратегія» в сучасній економіці розглядається як ключовий елемент виробничих відносин і широко висвітлюється в працях науковців різних галузей. Історично термін «стратегія» вперше виник і знайшов своє застосування у військовій сфері. Його визначали як ключовий елемент військового мистецтва, що включає підготовку, планування та ведення війни, а також військових кампаній і операцій, які визначають результат збройного протистояння [7].

Натомість, економічна стратегія зосереджена на управлінні процесами, що виникають із природних закономірностей розвитку об'єкта стратегії. Якщо військова стратегія застосовує раптовість, силове вирішення конфліктів та дезінформацію, то економічна стратегія віддає пріоритет максимальному

врахуванню закономірностей розвитку системи, формуванню партнерських відносин, прогнозованості та відкритості [8].

Актуальною можна вважати Гарвардську школу бізнесу як провідну у формуванні стратегій, які розробляли такі вчені як К. ЕНДРЮС, М. ПОРТЕР, Г. ХЕМЕЛТУ та К. ПРАХАЛАД. ЕНДРЮС вперше визначив економічну стратегію як «встановлення ідеальної аналітичної мети, для досягнення якої необхідно ідентифікувати ринкові можливості підприємства, його загальну компетенцію, ресурси, власні цінності та прагнення, а також підтвердити зобов'язання перед суспільством і його членами». Портер зробив вклад у розробку підходів до стратегічного управління, зосереджених на конкурентній позиції організації, тоді як ХЕМЕЛТУ і ПРАХАЛАДУ належить стратегія лідерства, яка базується на концепції ключових компетенцій [9].

У науковій літературі розглядаються різноманітні тлумачення поняття «стратегія», деякі з них наведені у Додатку А [10-25].

Огляд основних тлумачень поняття «стратегія» дозволяє сформулювати таку концепцію: це система довгострокових цілей, які визначають розвиток ФП, з установленням конкретних завдань, методів їх досягнення, що відповідають наявним ресурсам, та чіткою визначені строками досягнення [26].

У періоди економічної нестабільності, розробка стратегії для ФП стає важливою управлінською задачею. З огляду на непередбачуваність сучасного економічного контексту, вважаємо, що успішне функціонування та подальший розвиток потребують АС. Ця стратегія виступає ключовим фактором у запобіганні кризам і забезпеченні стійкого зросту, що гарантує тривале економічне вдосконалення, враховуючи потреби та вимоги зовнішнього середовища [27].

В наукових джерелах визначення терміну «АС» наведено у табл. 1.1.

АУ ФП включає всі заплановані, організовані та контрольовані зміни у стратегії, виробничих процесах, структурі та корпоративній культурі будь-якого суб'єкта фармацевтичного ринку (СФР), незалежно від його форми власності.

Таблиця 1.1

Основні визначення поняття «АС»

№	Автори	Сутність
1	Ж. ЗОСИМОВА	Трансформаційний процес, який включає систему дій щодо реакції підприємства на кризу з метою його адаптації до стану зовнішнього середовища, що характеризується високим рівнем динамічності, складності та невизначеності
2	С. ТЕЛІН	Інструмент вирішення суперечності в процесі розвитку підприємства в умовах прояву кризи або її загрози, при дії кризо утворюючих чинників, на базі обмежених ресурсів
3	О. СКІБЦЬКИЙ	Прискорена і дієва реакція на існуючі зміни навколишнього середовища на основі раніше ретельно розробленої системи альтернативних варіантів управлінських рішень
4	О. ЛИТОВЧЕНКО	Спосіб досягнення підприємством своїх цілей попри вплив зовнішніх та внутрішніх факторів, які є джерелами виникнення кризових явищ і стимулюючим імпульсом до їх зростання та перетворення на кризові ситуації й кризовий стан
5	В. КОРОЛЬ	Довгостроковий курс розвитку підприємства, перелік способів досягнення визначеної мети, який формується на основі власних інтересів і в межах власної політики
6	Н. ЮРИК	Спосіб досягнення підприємством власних цілей з урахуванням впливу чинників зовнішнього та внутрішнього середовища, які є джерелом виникнення кризових явищ і кризової ситуації, внаслідок котрих підприємство потрапляє в кризовий стан

Джерело: розроблено автором на підставі [28-33]

Ефективність АУ ФП може бути досягнута, якщо враховувати вид та тип кризи, її глибину, основні причини та передвісники розвитку, а також етапи її розвитку на ФП. При розробці АС важливо акцентувати увагу на комплексному та системному характері кризових явищ та їх впливі на різні підсистеми ФП.

Характеристики, які відрізняють АУ від інших видів стратегій, представлені на рис. 1.1. Унікальні особливості АУ, як специфічного напрямку управління, наведені на рис. 1.2.

З позиції поведінки СФР в кризових ситуаціях виділяють такі види АС ФП [36]: захисна АС; АС делегування повноважень; наступальна АС; АС компромісу.

На рис.1.3 відображені стратегії АУ відповідно до типів кризового управління та етапів, на яких знаходиться СФР в кризовій ситуації.

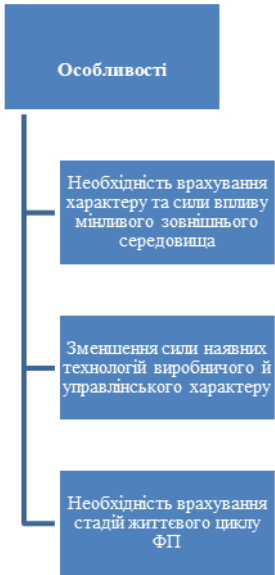


Рис. 1.1 Особливості АС

Джерело: розроблено автором на підставі [34-35]



Рис. 1.2 Особливі риси АУ, розглянуті як унікальний вид управління ФП

Джерело: розроблено автором на підставі [31]

Треба також відзначити, що АУ має ґрунтуватися на взаємодії таких ключових функціональних стратегіях: маркетингової, виробничої, кадрової та фінансової [36]. Таким чином, в умовах кризи стратегія розвитку ФП стає визначальною в АУ.



Рис. 1.3 Характерні риси АС, як особливого виду управління ФП

Джерело: розроблено автором на підставі [37]

1.2 Дослідження особливостей процесу розробки антикризової стратегії на фармацевтичному підприємстві

ФП у всьому світі стикаються з кризовими ситуаціями, проте у розвинених країнах більшість з них мають стійку систему АУ, яка дозволяє передбачати та подолати кризові загрози. Українські ФП, у кращому випадку, звертаються до АУ лише тоді, коли кризові ситуації вже стають актуальними у їх діяльності. Таким чином, в умовах нестабільного економічного середовища як у світі, так і в Україні, важливе значення для ФП має створення стійкої системи АУ, яка буде опиратися на алгоритм, спроможний забезпечити ефективне функціонування ФП.

Як вже було зазначено, управління ФП в умовах кризи вимагає впровадження ефективної системи АУ. АУ - це комплексний набір стратегій та методів, спрямований на вирішення поточних та можливих проблем у діяльності ФП шляхом розробки та виконання спеціальної програми, яка максимально

використовує ресурси ФП та впроваджує різноманітні підходи для запобігання або подолання кризових ситуацій [38-39].

Процес розробки АС ФП складається з 5 етапів (рис. 1.4).

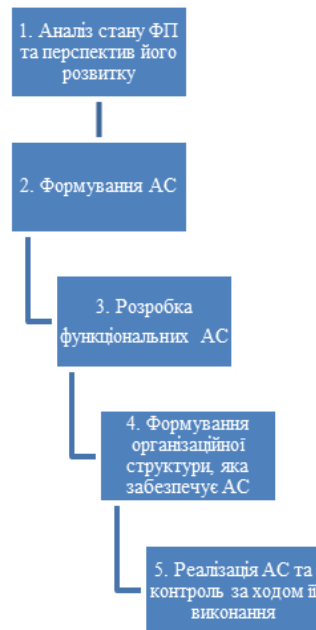


Рис. 1.4 Процес розробки АС ФП

Джерело: розроблено автором на підставі [40]

Розробка стратегії виходу з кризової ситуації в АУ залежить від різних факторів, таких як: тип проблеми, умови прийняття управлінських рішень, наявність достатньої та достовірної інформації, масштаб проблеми та наявність технічних ресурсів.

Основним критерієм вибору АС є її адаптованість до конкретної ситуації. Також необхідно враховувати дотримання інших ключових вимог: навички моделювання ситуацій та передбачення можливих проблем, які виникають внаслідок впливу як внутрішніх, так і зовнішніх чинників на ФП, сприяють виявленню необхідності у впровадженні змін; важливо залучити до розробки стратегії не лише керівників на різних рівнях управління, але й співробітників ФП, що передбачає узгодження інтересів всіх осіб, які приймають та виконують рішення тощо [27, 30].

Впровадження стратегії передбачає кілька етапів: схвалення обраної АС та її відповідність цілям ФП; інформування персоналу та проведення підготовчих заходів для швидкого та ефективного впровадження АС.

У ході впровадження обраної АС, ключову роль часто відіграє своєчасність та доступність інформації. У зв'язку з цим, сучасні ФП встановлюють спеціалізовані інформаційні підрозділи, які мають забезпечувати інші відділи всією необхідною інформацією та контролювати процес звітності. Стратегія – це план, але точно передбачити всі ситуації та процеси неможливо. Тому важливо перевіряти виконання АС на всіх її етапах і, у разі виникнення проблем, шукати альтернативні шляхи вирішення. Це ще одна особливість АУ – наявність альтернативних варіантів реагування [26].

Останнім кроком у процесі впровадження стратегії є оцінка та підсумування досягнутих результатів. Найбільший інтерес в цьому випадку становить відповідність між отриманими результатами та поставленими цілями та завданнями в межах АУ. Це є ключовим критерієм для оцінки ефективності обраної АС.

Основні заходи реалізації АС в умовах нестабільного зовнішнього середовища на ФП [26]: реструктуризація ФП; реорганізація ФП; фінансова санація; інноваційна політика; зміни в управлінні включають в себе розвиток потужної інформаційно-аналітичної системи, перепідготовку керівного персоналу, перегляд організаційної структури, модифікацію системи керування та переорганізацію управління персоналом ФП.

Ефективна система управління ФП має ґрунтуватися на таких ключових аспектах: правильно сформульованих цілях, глибокому розумінні конкурентного середовища та реалістичній оцінці власних ресурсів і можливостей. У кризових ситуаціях ФП можуть обирати одну з багатьох моделей управління: активне, реактивне або планове управління, а також впроваджувати відповідні стратегії для виходу з кризової ситуації.

1.3 Методичні засади оцінювання ефективності антикризового управління на фармацевтичному підприємстві

Аналіз літературних джерел дозволив виділити основні напрями оцінювання ефективності управління на ФП, які наведені у Додатку А [41-44]. Однак існує недостатньо розвинуте методичне забезпечення для проведення цього оцінювання, зокрема, недостатньо розроблені критерії, за якими цей процес має бути виконаний.

На наш погляд, ефективність АУ має бути визначено з урахуванням таких критеріїв [45]: поліпшення показників для прогнозування можливості виникнення кризових ситуацій; ефективне управління ФП з економічної перспективи; підвищення продуктивності ФП за одиницю часу; забезпечення взаємоповаги інтересів між ФП та його контрагентами без конфліктів; збереження життєздатності ФП; застосування стратегічного підходу.

Особливості методичного підходу до здійснення оцінювання ефективності АУ наведено у табл. 1.2 [46].

Ефективне попереджуваче управління кризою вважається успішним, коли воно забезпечує збереження нормального функціонування усіх аспектів ФП. Це означає, що результати такого управління мають бути непомітними для оцінки, оскільки немає потреби у вдосконаленні взаємодії ФП з зовнішнім середовищем або між його внутрішніми підрозділами. Замість цього, основна мета полягає в підтримці їх на поточному рівні та пристосуванні до ринкових умов. Ефективне поточне управління кризою полягає в тому, що воно здатне ліквідувати початкові кризові ситуації та відновлювати ФП до стабільного економічного стану. У такому випадку всі критерії оцінки повинні спрямовуватися на підвищення показників оцінювання кризової ситуації до нормального економічного рівня. Запізніле управління кризою вважається успішним, якщо після впровадження АУ відбувається реорганізація ФП, перебудова його економічних відносин, і загроза ліквідації відсутня.

Таблиця 1.2

**Підходи до проведення оцінки результативності АУ ФП
з методичної точки зору**

Критерії оцінювання	Показники або орієнтири для здійснення оцінювання		
	Попереджувальне АУ	Поточне АУ	Пізнє АУ
1. Динаміка показників оцінювання кризового стану ФП	Підтримання інтегрального показника оцінювання кризового стану ФП	Підвищення інтегрального показника оцінювання кризового стану ФП	Підвищення інтегрального показника оцінювання кризового стану ФП, перехід його значення до іншого діапазону шкали
2. Економічність управління ФП	Питома вага витрат на АУ в сукупних операційних витратах ФП	Співвідношення позитивного економічного ефекту в результаті антикризових заходів та витрат на АУ	Співвідношення витрат на здійснення антикризових заходів і кількості організаційних та інноваційних управджень на ФП
3. Поліпшення показників діяльності ФП за одиницю часу	Трудомісткість АУ на ФП	Термін зведення показників оцінювання кризових явищ в окремих бізнес-процесах	Час на підвищення інтегрального показника оцінювання кризового стану ФП для переходу його значення до іншого діапазону шкали
4. Досягнення балансу інтересів ФП	Недопущення появи нових суперечностей усередині ФП або з його контрагентами	Кількість суперечностей, що були залагоджені	Кількість організаційних або інноваційних змін на ФП для встановлення нових господарських відносин та забезпечення відповідності вимогам фармацевтичного ринку
5. Забезпечення життєздатності ФП	Підтримання всіх показників господарської діяльності ФП в нормальному стані	Антикризові заходи сприяють нормалізації всіх показників господарської діяльності ФП	Антикризові заходи сприяють реформації ФП, що в перспективі дозволить нормалізувати показники його господарської діяльності
6. Стратегічний характер	Вирішення поточних проблем та забезпечення ефективного функціонування ФП здійснюють з урахуванням напрямів його довгострокового розвитку	Залагодження окремих суперечностей має стратегічний характер із перспективою встановлення довготривалих господарських відносин	Реорганізація діяльності ФП забезпечує його розвитку довгостроковій перспективі

Джерело: розроблено автором на підставі [40]

Поданий на рис. 1.5 порядок оцінювання результативності АУ на ФП включає такі кроки: збір даних для оцінки; обчислення показників на підставі статистичних даних з поточного та минулих періодів; оцінка АУ за критеріями, що ґрунтуються на статистичних даних, а також за критеріями, що ґрунтуються на експертному методі тощо.



Рис. 1.5 Порядок здійснення оцінювання ефективності АУ на ФП
Джерело: розроблено автором на підставі [46]

Висновки до розділу 1

Обґрунтовано, що АУ повинно розглядатися як комплекс заходів та послідовність управлінських рішень, спрямованих на оцінку, аналіз та розробку системи впливу з метою зміцнення ФП для запобігання банкрутства або зменшення наслідків кризових ситуацій.

Встановлено, що АУ ФП включає у себе всі заплановані, організовані та контрольовані зміни в стратегії, виробничих процесах, структурі та корпоративній культурі будь-якого СФР, незалежно від його форми власності. Ефективність АУ ФП залежить від того, наскільки враховані вид та тип кризи, її глибина, основні причини та передвісники розвитку, а також стадії її перебігу на конкретному ФП.

Доведено, що управління кризовою ситуацією на ФП включає в себе всі заплановані, організовані та контрольовані зміни у стратегії, виробничих процесах, структурі та корпоративній культурі, незалежно від форми власності. Ефективність управління кризовими ситуаціями на ФП залежить від того, наскільки враховані вид та тип кризи, її глибина, основні причини розвитку, а також етапи її перебігу на конкретному ФП.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ НА ТОВ «ФК «ЗДОРОВ'Я»

2.1 Загальна характеристика діяльності ТОВ «ФК «Здоров'я»

Дослідження у другому розділі кваліфікаційної роботи проводились на прикладі функціонування ТОВ «ФК «Здоров'я» [47].

Фармацевтична сфера в Україні грає ключову роль у розвитку національної економіки. Для багатьох ФП, пандемія COVID-19 та внутрішня політична нестабільність стали викликом, що суттєво позначився на їх економічному стані. У той же період часу, суттєвим чином вплинув на фармацевтичний ринок і виробників фактор зменшення доходів населення. Проте об'єкт дослідження забезпечує постачання лікарських засобів (ЛЗ), які входять до переліку тих, що застосовуються у лікуванні корона вірусу. Передовою метою стратегії та розвитку ФП є створення і впровадження на ринок ЛЗ, які відповідають вимогам якості і доступності. Основними критеріями для таких ЛЗ є здатність забезпечити високу конкурентоспроможність у порівнянні з оригінальними ЛЗ.

Більш ніж 100 років тому було засновано ФП, яке є одним з провідних підприємств в Україні. Основними сферами його діяльності є виробництво та реалізація ЛЗ. Основна стратегія ФП полягає у впровадженні на українському ринку сучасних та високоефективних ЛЗ.

Завдяки великій виробничій базі ТОВ «ФК «Здоров'я» успішно виготовляє різноманітні ЛЗ. Повний перелік цих засобів доступний на офіційному сайті ФП [47]. Загальна кількість ЛЗ, які виробляє ТОВ «ФК «Здоров'я», перевищує 450 найменувань.

Досліджуване підприємство має більше 25 відділів, 5 лабораторій і 5 виробничих ділянок, які включають: цех готових ЛЗ, цех ампул для ін'єкційних розчинів, фіто-хімічний цех для гелів, кремів і інших форм, цех готових лікарських форм і цех м'яких лікарських форм.

Виробництво повністю відповідає умовам ліцензії для провадження господарської діяльності з виробництва та імпорту ЛЗ, що підтверджено державним органом України з ЛЗ та контролю за наркотиками. Окрім цього, за останні роки ФП пройшло перевірки експертних центрів Міністерства охорони здоров'я Вірменії та Молдови, під час яких було підтверджено, що продукція відповідає міжнародним стандартам.

Головними принципами досліджуваного підприємства є забезпечення високої якості та безпеки продукції, а також захист навколишнього середовища. Це досягається шляхом постійного контролю за якістю вхідних матеріалів та виробів, оптимізацією бізнес-процесів, ефективним управлінням екологічною безпекою та відповідністю стандартам. Для демонстрації відповідності високим стандартам фармацевтичної галузі ФП регулярно проходить сертифікацію за міжнародними стандартами ISO та GMP.

Для отримання економічного огляду ФП необхідно провести аналіз ключових показників його фінансової діяльності. Основою для аналізу були дані річної фінансової звітності ФП за період 2017-2021 рр., які представлені у додатку Б. Динаміка основних показників досліджуваного підприємства за 2017-2021 рр. наведена у табл. 2.1. Ретельний аналіз загальних характеристик ФП дозволяє зробити висновок про його конкурентоспроможність.

Розглянемо рентабельність на досліджуваному підприємстві. Аналіз показників рентабельності ФП за 2017-2021 рр. наведено у табл. 2.2.

На наступному етапі для кращого розуміння стану ФП необхідно дослідити основні фінансові показники ФП. Динаміка показників фінансової стійкості досліджуваного підприємства у 2017-2021 рр. наведена у табл. 2.3.

Як можна побачити, результати, отримані щороку, мають позитивні значення, що свідчить про те, що власний капітал використовується для фінансування неліквідних активів, в той час як ліквідні активи вимагають додаткового фінансування.

Таблиця 2.1

Динаміка основних показників ФП, тис. грн.

Показник	Одиниці виміру	Роки					Темпи змін, % 2021/2017
		2017	2018	2019	2020	2021	
Чистий дохід від реалізації продукції, робіт, послуг	тис. грн	1 686 248	1 565 442	2 038 351	2 304 235	1 874 647	111,17
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	тис. грн	1 282 960	1 242 016	1 578 430	1 761 550	1 517 890	118,31
Валовий прибуток	тис. грн	403 288	323 426	459 921	542 685	356 757	88,46
Інші операційні доходи	тис. грн	80 371	135 816	31 255	10 581	21 182	26,36
Адміністративні витрати	тис. грн	89 810	93 805	103 936	106 748	99 825	111,15
Витрати на збут	тис. грн	111 130	107 114	145 090	140 731	120 089	108,06
Інші операційні витрати	тис. грн	74 882	102 698	38 840	150 734	39 444	52,67
Фінансові результати від операційної діяльності	тис. грн	207 837	155 625	207 669	150 694	118 581	57,05
Інші доходи	тис. грн	118 847	37 789	49 851	18 524	58 782	49,46
Фінансові витрати	тис. грн	138 321	127 209	105 865	115 396	86 207	62,32
Інші витрати	тис. грн	141 842	38 202	5 946	106 534	6 059	4,27
Фінансові результати до оподаткування	тис. грн	46 521	28 003	145 709	52 712	85 097	182,92
Чистий прибуток (збиток)	тис. грн	19 172	7 772	112 337	72 684	60 956	317,94
Середньооблікова чисельність працівників	осіб	1632	1708	1632	1643	1593	97,61
Витрати на оплату праці	тис. грн	233 919	282 267	271 192	283 021	255 509	109,23
Середньорічна зарплата одного працівника	грн	11944	13772	13847	14355	13366	111,91
Основні засоби	тис. грн	446 965	403 949	412 913	435 667	392 205	87,75
Фондовіддача	грн	3,7	3,8	4,9	5,3	4,7	127,03

Джерело: розроблено автором на підставі [47]

Таблиця 2.2

Аналіз рентабельності ФП за 2017-2021 рр.

Показники	Роки					Відхилення, 2021 «+»; «-» до 2017
	2017	2018	2019	2020	2021	
Коефіцієнт рентабельності активів	0,03	0,02	0,12	0,29	0,09	0,06
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	0,07	0,13	0,15	0,36	0,12	0,05
Валова рентабельність продаж	0,12	0,13	0,23	0,26	0,13	0,01
Операційна рентабельність продажу	0,39	0,24	0,42	0,22	0,11	-0,28
Чиста рентабельність продаж	0,19	0,1	0,04	0,16	0,08	-0,11
Валова рентабельність виробництва	0,14	0,15	0,35	0,26	0,15	0,02
Чиста рентабельність виробництва	0,1	0,11	0,51	0,15	0,09	-0,01
Коефіцієнт рентабельності продукції	0,94	1,13	1,48	1,69	1,96	1,02

Джерело: розроблено автором на підставі [47]

Таблиця 2.3

Динаміка показників фінансової стійкості ФП у 2017-2021 рр.

Показники фінансової стійкості	2017	2018	2019	2020	2021	Абсолютне відхилення				Нормативне значення
						2018-2017	2019-2018	2020-2019	2021-2020	
Коефіцієнт співвідношення позикових і власних коштів	0,79	0,6	0,57	0,59	0,61	-0,19	-0,03	0,02	0,02	max = 1
Коефіцієнт автономії	0,56	0,63	0,61	0,63	0,62	0,07	-0,02	0,02	-0,01	> 0,5
Коефіцієнт маневреності власних коштів	0,27	0,26	0,25	0,27	0,28	-0,01	-0,01	0,02	0,01	> 0,2

Джерело: розроблено автором на підставі [47]

За результатами розрахунків динаміки показників ліквідності ФП, які подані у табл. 2.4, можна зробити висновок, що у ФП виникли деякі труднощі з ліквідністю. Для вдосконалення ситуації слід збільшити оборотні активи та зменшити поточні зобов'язання.

Таблиця 2.4

Динаміка показників ліквідності ФП у 2017-2021 рр.

Показники ліквідності	2017	2018	2019	2020	2021	Абсолютне відхилення				Нормативне значення
						2018-2017	2019-2018	2020-2019	2021-2020	
Коефіцієнт загальної ліквідності	1,49	1,48	1,47	1,48	1,49	-0,01	-0,01	0,01	0,01	1,5-2,5 не <1
Коефіцієнт поточної ліквідності	0,86	0,83	0,81	0,79	0,77	-0,03	-0,02	-0,02	-0,02	>0,6
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,24	0,11	0,16	0,18	0,22	-0,13	0,05	0,02	0,04	>0,2-0,3

Джерело: розроблено автором на підставі [47]

Завершальним етапом є аналіз показників ділової активності. Результати оцінки подано у табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Динаміка показників ділової активності у 2017-2021 рр.

Показники ділової активності	2017	2018	2019	2020	2021	Абсолютне відхилення				Нормативне значення
						2018-2017	2019-2018	2020-2019	2021-2020	
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	2,25	3,41	3,22	3,23	3,18	1,16	-0,19	0,01	-0,05	збільшення
Коефіцієнт оборотності активів	1,46	2,01	2,02	2,0	1,99	0,55	0,01	-0,02	-0,01	збільшення
Коефіцієнт оборотності оборотних засобів	3,43	3,6	3,41	3,51	3,65	0,17	-0,19	0,1	0,14	збільшення

Джерело: розроблено автором на підставі [47]

Під час аналізу показників ділової активності виявлено, що ФП має певні труднощі з оборотом власного капіталу, а також з оборотом активів, що може суттєво вплинути на фінансове становище ФП.

Отже, об'єднавши наведені вище показники, можна прийти до висновку, що майже всі фінансові показники характеризуються нестабільністю або перебувають на межі стабільності, що вказує на нестабільний фінансовий стан

ФП. У зв'язку з жорсткою конкуренцією на фармацевтичному ринку необхідно: забезпечити стабільну роботу ФП, підтримати його позитивний імідж та швидко відповідати на змінні потреби клієнтів.

2.2 Діагностика ефективності антикризового управління на ТОВ «ФК «Здоров'я»

Як зазначалося в першому розділі, АС входить у загальну систему управління ФП. Тому оцінка її ефективності управління здійснюється в межах загальних методів аналізу кризового стану та ризику банкрутства ФП.

Після проведення розрахунків вище згаданих груп показників у попередньому розділі кваліфікаційної роботи можна зробити висновки щодо наявності кризових явищ на ФП.

Протягом періоду звітності, ФП зазнало легкої фінансової кризи, оскільки спостерігалися короточасні ознаки кризи, що відображаються у змінах фінансової незалежності, ефективності діяльності, ліквідності та ділової активності. Таким чином, можна визначити на ФП невелику фінансову нестабільність. Протягом періоду з 2017 по 2021 рр. було обмежене використання стратегії стабілізації в управлінні кризовими ситуаціями, що відображається у динаміці отриманих коефіцієнтів. Хоча у 2021 р. ФП помітно зменшило поширення кризових явищ, проте ймовірність подальшого погіршення ситуації залишається високою.

Для діагностики вибрано метод статистичного аналізу, який широко застосовується у виявленні кризових ситуацій на ФП і є високо точним.

Серед вітчизняних вчених, які працювали в даному напрямі варто виділити О.О. Терещенка, В.П. Мартиненка, А.В. Матвійчука.

У зв'язку з тим, що об'єктом дослідження є вітчизняне ФП, для аналізу були обрані вищезазначені моделі, оскільки вони належним чином адаптовані до умов вітчизняного фармацевтичного ринку.

З-поміж існуючих інструментів, що базуються на принципах аналізу, слід особливо відзначити модель визначення рівня банкрутства науковця за посиланням [48]. Результати обрахунків, згідно з формулою, яка наведена у Додатку В, наведемо у вигляді табл. 2.6 та рис. 2.1. Отже, використовуючи цю модель, можна виявити загрозу банкрутства для вказаного ФП, що свідчить про недостатню ефективність управління кризовою ситуацією.

Таблиця 2.6

Оцінка ефективності АУ ФП

Показники	2017	2018	2019	2020	2021
X ₁	-0,0001	0,0001	0,001	-0,0006	0,0312
X ₂	2,369	2,861	4,058	5,356	3,199
X ₃	0,005	0,047	0,018	0,008	0,005
X ₄	0,009	0,115	0,039	0,013	0,009
X ₅	0,012	0,033	0,035	0,041	0,035
X ₆	0,598	0,365	0,341	0,336	0,325
Z _{TR}	0,35	1,32	0,75	0,62	0,42
Ймовірність банкрутства	Загроза банкрутства	Фінансова стійкість порушена	Загроза банкрутства	Загроза банкрутства	Загроза банкрутства

Джерело: розроблено автором на підставі [47]

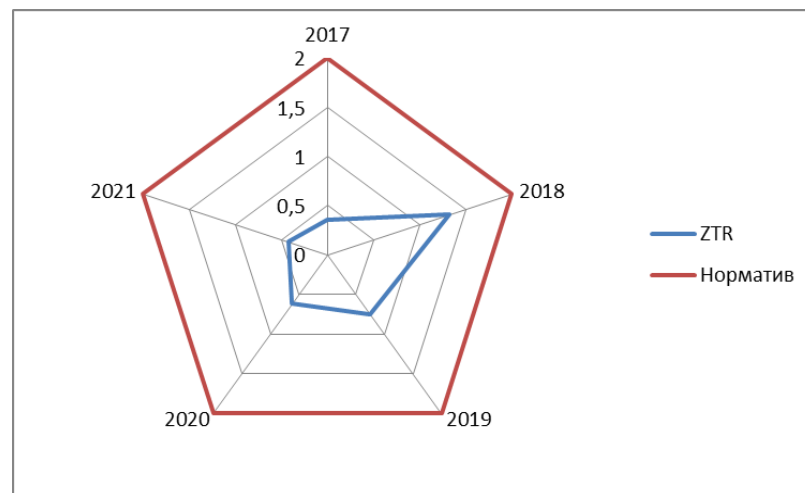


Рис. 2.1 Інтегральний показник, що враховує ймовірність банкрутства ФП

Джерело: розроблено автором на підставі [47]

Згідно з отриманими результатами, ФП стикається з проблемами щодо абсолютної ліквідності, прибутковості та оборотності, що є ключовими

факторами незадовільного стану та неефективності управління кризовою ситуацією.

Проведемо аналіз використання моделі науковця за посиланням [49], згідно з формулою, яка наведена у Додатку В. Отримані результати наведемо у вигляді табл. 2.7 та рис. 2.2.

Таблиця 2.7

Оцінка ефективності АУ ФП

Показники	2017	2018	2019	2020	2021
X ₁	0,078	0,111	0,165	0,139	0,128
X ₂	1,756	1,356	1,914	2,677	4,913
X ₃	1,028	0,571	0,456	0,441	0,463
X ₄	1,636	2,441	2,781	2,801	3,012
X ₅	-3,538	-1,611	-0,274	-0,061	0,435
X ₆	0,398	0,324	0,246	0,181	0,319
X ₇	1,413	1,854	2,098	4,105	2,258
Z _M	1,53	1,73	2,62	3,72	2,77
Ймовірність банкрутства	Низька	Низька	Низька	Низька	Низька

Джерело: розроблено автором на підставі [47]

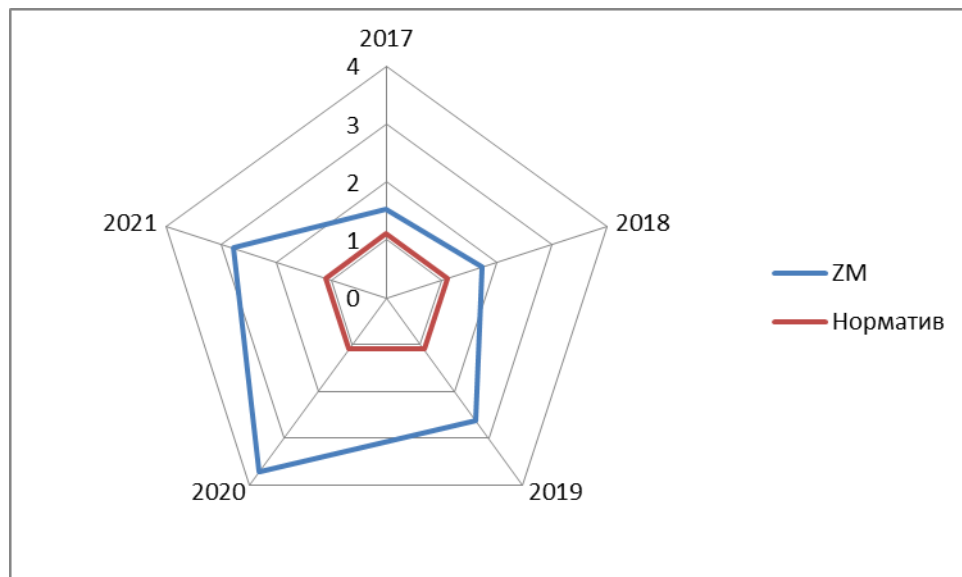


Рис. 2.2 Інтегральний показник, що враховує ймовірність банкрутства ФП

Джерело: розроблено автором на підставі [47]

За підсумками аналізу за останні декілька років кризова ситуація не виявлена. Отже, згідно з цією моделлю, ФП веде задовільне управління.

Проте до останнього звітнього року ФП мало проблеми з оборотними засобами, що суттєво погіршило його фінансову стійкість.

Наступним етапом є використання моделі дослідника за посиланням [50]. Проведемо оцінку коефіцієнта ймовірності банкрутства для досліджуваного ФП за допомогою формули, наведеної у Додатку В, та представимо результати у вигляді табл. 2.8 та на рис. 2.3.

Таблиця 2.8

Оцінка ефективності АУ ФП

Показники	2017	2018	2019	2020	2021
X_1	0,25	0,34	0,73	0,91	1,69
X_2	0,61	0,65	0,77	0,82	0,69
X_3	0,006	0,065	0,024	0,009	0,003
K_{IB}	2,24	2,96	3,40	3,70	4,07
Ймовірність банкрутства	Дуже висока	Дуже висока	Дуже висока	Висока	Висока

Джерело: розроблено автором на підставі [47]

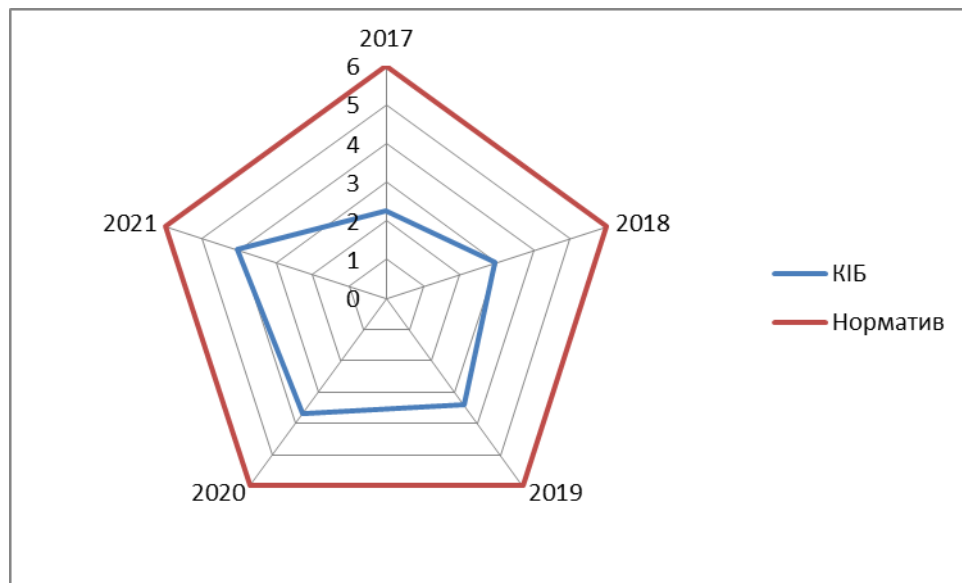


Рис. 2.3 Інтегральний показник, що враховує ймовірність банкрутства ФП

Джерело: розроблено автором на підставі [47]

Таким чином, згідно з методикою, яку було використано, можна зробити висновок, що ФП має високу ймовірність стати банкрутом, якщо не перегляне свою систему управління кризовими ситуаціями. Протягом

аналізованого періоду коефіцієнт ймовірності банкрутства досягав максимальних значень.

На основі використання вітчизняних моделей, інтегральні показники показали, що дві з трьох моделей підтверджують зростаючу загрозу кризових явищ. Протягом звітної періоду ймовірність кризових ситуацій коливалась від високої до дуже високої, згідно з дослідженнями [49-50]. Загалом, робимо висновок про адекватність вітчизняних моделей як інструментів для діагностики кризового стану та як основи для удосконалення АУ на досліджуваному ФП.

Як було вказано раніше, статистичні моделі використовуються широко для оцінки ймовірності банкрутства ФП та ефективності їх управління. Для порівняння отриманих результатів та формування практичних висновків, проведемо аналіз використання зарубіжних моделей для оцінки ймовірності банкрутства та їх адаптивності до умов українського фармацевтичного ринку.

Питаннями розробки методів і моделей оцінки ймовірності банкрутства також займалися зарубіжні вчені за посиланням [51].

Проведемо аналіз використання моделі дослідника за посиланням [51] в умовах української економіки, згідно з формулою, яка наведена у Додатку В. Отримані результати представимо у вигляді табл. 2.9 та рис. 2.4. Отже, за даною моделлю ФП є потенційним банкрутом..

Таблиця 2.9

Оцінка ефективності АУ ФП

Показники	2017	2018	2019	2020	2021
X ₁	0,069	0,95	0,138	0,122	0,114
X ₂	0,005	0,006	0,015	0,009	0,006
X ₃	0,017	0,152	0,095	0,053	0,068
X ₄	0,603	0,374	0,345	0,346	0,326
Z _s	0,351	0,504	0,413	0,330	0,315
Ймовірність банкрутства	Висока	Висока	Висока	Висока	Висока

Джерело: розроблено автором на підставі [47]

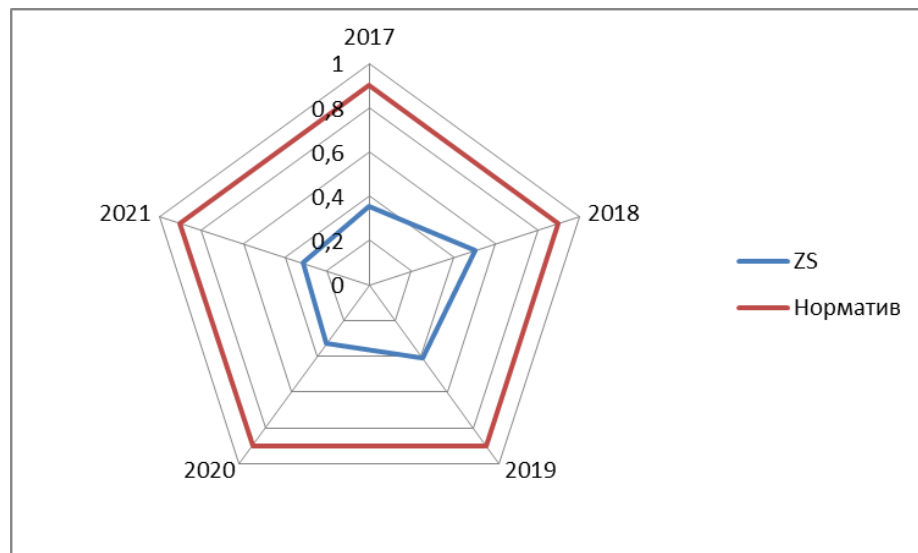


Рис. 2.4 Інтегральний показник, що враховує ймовірність банкрутства ФП

Джерело: розроблено автором на підставі [47]

Проведемо аналіз використання моделі науковця за посиланням [51] згідно з формулою, яка наведена у Додатку В. Відобразимо отримані результати у вигляді табл. 2.10 та рис. 2.5.

Згідно з цією моделлю, у першому періоді аналізу існувала висока ймовірність банкрутства для ФП. Протягом наступних періодів ситуація стала невизначеною. Це свідчить про неефективність управління активами. Основними факторами, які впливають на незадовільний стан ФП, є використання капіталу та рівень прибутковості.

Таблиця 2.10

Оцінка ефективності АУ ФП

Показники	2017	2018	2019	2020	2021
X ₁	-0,254	-0,168	-0,039	-0,005	0,047
X ₂	0,006	0,041	0,013	0,004	0,004
X ₃	0,005	0,047	0,016	0,004	0,008
X ₄	1,451	1,887	3,024	4,333	2,123
X ₅	0,599	0,381	0,356	0,342	0,328
Z _A	1,19	1,56	2,21	2,97	1,67
Ймовірність банкрутства	Дуже висока	Дуже висока	Середня	Мала	Дуже висока

Джерело: розроблено автором на підставі [47]

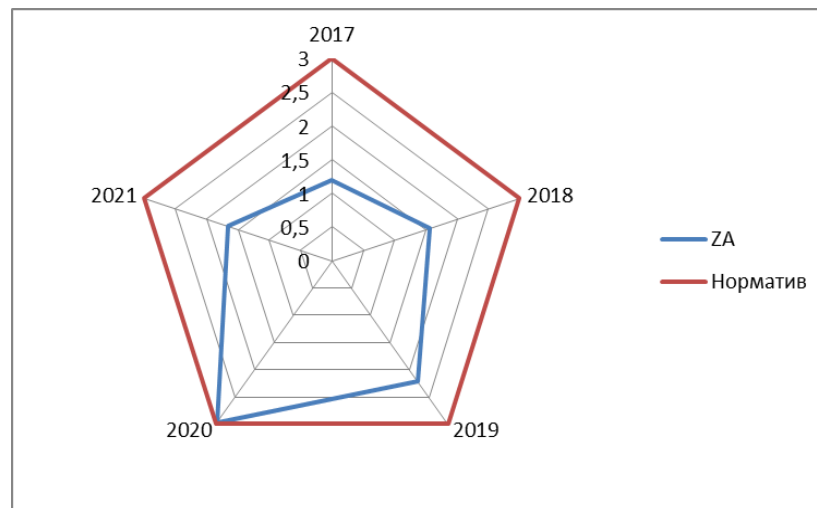


Рис. 2.5 Інтегральний показник, що враховує ймовірність банкрутства ФП

Джерело: розроблено автором на підставі [47]

Проведемо аналіз на підставі використання моделі науковця за посиланням [51] згідно з формулою, яка наведена у Додатку В, та представимо результати у вигляді табл. 2.11 та рис. 2.6.

Таблиця 2.11

Оцінка ефективності АУ ФП

Показники	2017	2018	2019	2020	2021
X ₁	0,069	0,111	0,148	0,129	0,119
X ₂	0,008	0,021	0,013	0,018	0,006
X ₃	0,371	0,431	0,482	0,541	0,421
X ₄	1,487	1,892	3,021	4,325	2,209
Z _L	0,028	0,034	0,041	0,043	0,035
Ймовірність банкрутства	Висока	Висока	Низька	Низька	Висока

Джерело: розроблено автором на підставі [47]

Таким чином, відповідно до виявлених результатів, ФП веде неефективне управління активами, що збільшує ризик банкрутства. Тільки протягом останніх декілька років років інтегральний показник досяг нормативних значень, і це сталося за рахунок зростання суми нерозподіленого прибутку.

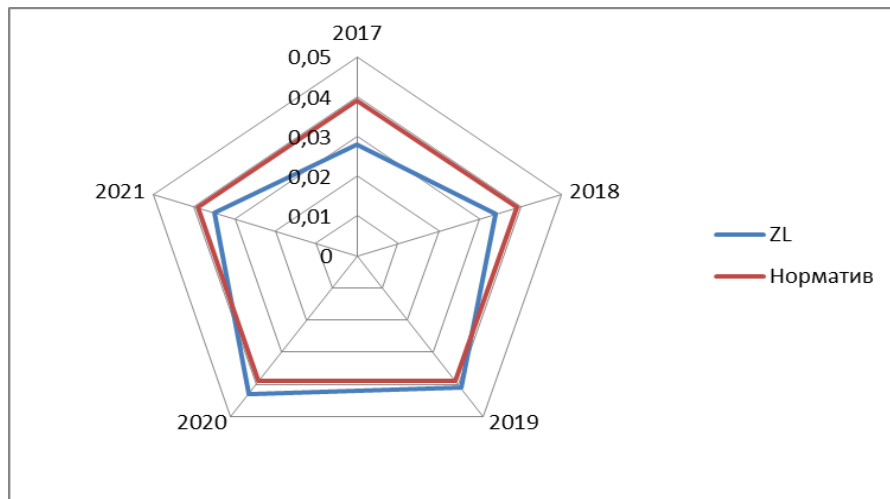


Рис. 2.6 Інтегральний показник, що враховує ймовірність банкрутства ФП
Джерело: розроблено автором на підставі [47]

Проведемо аналіз моделі вчених за посиланням [51] в умовах української економіки. Представимо результати обрахунків згідно з формулою, яка наведена у Додатку В, у вигляді табл. 2.12 та рис. 2.7.

Таблиця 2.12

Оцінка ефективності АУ ФП

Показники	2017	2018	2019	2020	2021
X ₁	0,007	0,014	0,013	0,018	0,002
X ₂	0,068	0,098	0,133	0,127	0,119
X ₃	0,345	0,287	0,192	0,133	0,066
X ₄	0,594	0,385	0,356	0,352	0,329
Z _T	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Ймовірність банкрутства	Висока	Висока	Висока	Висока	Висока

Джерело: розроблено автором на підставі [47]

Аналізуючи дані з табл. 2.12, можна зробити такі висновки: ФП має ознаки потенційного банкрутства, що свідчить про неефективне управління активами. Ця тенденція спостерігається протягом всього періоду звітності з майже сталим рівнем коефіцієнтів, що обумовлено низькою рівнем прибутковості та проблемами з оборотністю.

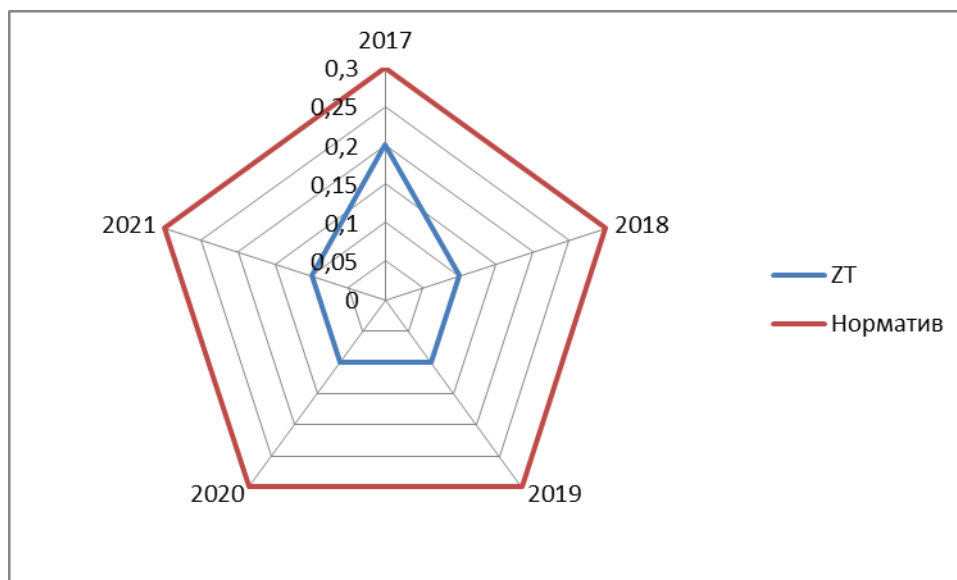


Рис. 2.7 Інтегральний показник, що враховує ймовірність банкрутства ФП
Джерело: розроблено автором на підставі [47]

Висновки до розділу 2

Отримані результати дослідження дозволили зробити такі висновки:

1. Досліджуване ФП є одним із лідерів у фармацевтичній галузі України. У складі цього ФП 29 відділів, 6 лабораторій та 5 виробничих підрозділів, включаючи цехи готових ЛЗ, фітохімічний цех і цех м'яких лікарських форм. Виробництво повністю відповідає ліцензійним умовам та стандартам для виробництва та імпорту ЛЗ. Пріоритетом ТОВ «ФК «Здоров'я» є забезпечення високої якості та безпеки продукції, а також охорона навколишнього середовища. Для досягнення цих цілей необхідний постійний контроль якості сировини та готової продукції, оптимізація бізнес-процесів і дотримання стандартів охорони довкілля. ТОВ «ФК «Здоров'я» регулярно проходить атестацію згідно з вимогами стандартів ISO та GMP для підтвердження відповідності високим стандартам у фармацевтичній промисловості.

2. Дослідивши техніко-економічні показники досліджуваного підприємства, можна зробити висновок, що це ФП є конкурентоспроможним.

3. Майже всі фінансові показники демонструють нестабільність, перебігаючи на межі або за її межами, що свідчить про фінансову нестійкість ФП. Умови на фармацевтичному ринку вимагають збереження та задоволення потреб потенційних клієнтів. Для цього важливо забезпечити стабільну роботу ФП, побудувати позитивний імідж і швидко відповідати на змінні потреби клієнтів.

4. Аналіз застосування моделей ймовірності банкрутства ФП показав, що відбувається фінансова криза легкого ступеня. Тому для запобігання можливим проблемам у майбутньому важливо розробити та впровадити необхідні заходи для відновлення фінансової стійкості ФП.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ АНТИКРИЗОВОЮ СТРАТЕГІЄЮ НА ТОВ «ФК «ЗДОРОВ'Я»

3.1 Напрями удосконалення управління ТОВ «ФК «Здоров'я» на засадах антикризової стратегії

Враховуючи результати оцінювання ефективності АУ ТОВ «ФК «Здоров'я» було ідентифіковано фінансову кризу легкого ступеню тяжкості.

Досліджуване підприємство входить до складу фармацевтичної галузі, яка в останній час переживає кризові явища. Проаналізуємо фактори, які є ключовими в основі їх розвитку.

Фармацевтична індустрія відіграє ключову роль в економіці України, що відображається у її значному внеску у національний ринок та важливому впливі на національну і оборонну безпеку країни. Вона характеризується високим рівнем науково-технічного потенціалу та розвиненою співпрацею. ФП виробляють близько 1400 з 3000 ЛЗ, що доступні на українському ринку, та представлені у різних формах [52].

Широкомасштабне вторгнення Росії в Україну відіграло важливу роль у поглибленні кризових процесів на ФП. Цей вторгнення значно вплинуло на економічну активність України, викликавши скорочення реального ВВП, збільшення інфляції, порушення торгівлі та зростання бюджетного дефіциту. Крім того, наслідком вторгнення стали великі людські втрати, масові переміщення населення та значні пошкодження інфраструктури. Це суттєво вплинуло на життя кожного українця та серйозно змінило розвиток різних галузей, включаючи фармацевтичну.

Фармацевтична галузь стає стратегічно важливою, особливо в наш час, оскільки ЛЗ є необхідними на фронті, в аптеках та лікарнях, прямо впливаючи на здоров'я та життя людей - як військових, так і мирних громадян. В умовах сучасності ФП змушені адаптуватися до багатьох нових

викликів, де керівництво має швидко реагувати на зміни, а працівники, часто ризикуючи власним життям, забезпечують населення необхідними медикаментами. Повномасштабне вторгнення призвело до того, що багато співробітників були змушені переселитися в більш безпечні регіони України або навіть за кордон. ФП зупинили свою роботу, деякі склади з готовими ЛЗ, сировиною та пакувальними матеріалами були повністю зруйновані, а багато аптечних закладів залишилися на окупованих територіях [53].

Ще одним фактором, що спричинює кризові процеси у фармацевтичній галузі, є девальвація національної валюти та падіння купівельної спроможності населення. На тлі цих подій спостерігається зростання цін на ЛЗ через збільшення вартості сировини, електроенергії та транспортування. У зв'язку з цим, ФП розширюють обсяги виробництва ЛЗ середньої та низької цінових категорій, ураховуючи загальну обстановку [54-55].

Серед внутрішніх чинників, що сприяють настанню кризових ситуацій на вітчизняних ФП, можна виділити значні порушення в ланцюгах постачання фармацевтичної продукції, погіршення ефективності використання ресурсів, нестачу фінансових ресурсів та непрацездатну фінансову стратегію, а також відсутність механізмів передбачення кризових ситуацій тощо [56].

Для додаткового аналізу проведемо SWOT-аналіз діяльності ФП та результати відобразимо у табл. 3.1. Після SWOT-аналізу можна відзначити, що ФП має значні переваги та широкі можливості для майбутнього розвитку. Однак військовий конфлікт у країні та зростання валютного курсу на посилення конкуренції з боку провідних ФП створюють серйозні загрози для досліджуваного підприємства і погіршують його позиції на фармацевтичному ринку країни.

Вважаємо, що одним із можливих шляхів зменшення ризиків та вирівнювання слабких сторін ФП є покращення його системи АУ.

Таблиця 3.1

SWOT-аналіз ФП

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Наявність необхідних сертифікатів якості (GMP); 2. Можливість виробництва ЛЗ у різних формах; 3. Багатолітній досвід роботи ФП на фармацевтичному ринку; 4. ФП має репутацію сумлінного партнера; 5. Висока якість ЛЗ, що виробляються при збереженні доступної ціни; 6. Компетентний та висококваліфікований персонал; 7. Своєчасна модернізація та реконструкція виробничих засобів.	1. В продуктовому ряді компанії переважають генеричні ЛЗ; 2. Постійне зростання ціни на ЛЗ ФП; 3. Не впроваджуються нові цифрові технології з просування та дистрибуції продукції; 4. Незначний обсяг витрат, спрямованих на науково-дослідні розробки. 5. Висока плинність кадрів. 6. Висока напруженість роботи.
Можливості	Загрози
1. Зростання фармацевтичного ринку; 2. Наявність резерву зростання для ФП; 3. Розвиток нових продуктових напрямків; 4. Розширення ринку збуту в країнах Сходу та Азії. 5. Покращення АУ ФП. 6. Договірні відносини з новими постачальниками ЛЗ. 7. Позиціонування та розширення асортименту ЛЗ у різних цінових сегментах.	1. Військовий стан у країні; межування Харківської області з рф, що збільшує ризик постійних обстрілів м. Харків з території рф. 2. Зростання вартості імпортованої сировини; 3. Зменшення платоспроможності споживачів; 4. Посилення конкуренції з боку провідних національних та іноземних фармацевтичних виробників. 5. Відтік професійних кадрів через службу в ЗСУ та переїздом за кордон. 6. Нестабільна епідеміологічна ситуація в країні

Джерело: розроблено автором на підставі [47]

АУ завжди невід'ємно пов'язане з ризиком, що впливає як із складної динаміки самого об'єкта управління і його зовнішнього середовища, так і з впливом людського фактору на процес управління. У багатьох сферах діяльності управління, зокрема у вирішенні кризових ситуацій, ризик грає важливу роль. У таких умовах виникає множина ризиків різного характеру, що мають різні джерела, ймовірності та потенційні наслідки для ФП, а іноді й для економіки в

цілому. Це підкреслює важливість наявності в системі управління інструментів управління ризиком (УР).

Система УР - це надійний механізм, який допомагає контролювати досягнення поставлених цілей підприємства. Вона орієнтована на виявлення та уникнення потенційних ризиків, зменшення наслідків в разі їх виникнення, розробку стратегій зменшення ризиків, аналіз результатів впроваджених заходів та встановлення механізмів контролю [57].

Основні цілі системи УР ФП: забезпечення сталого розвитку ФП в рамках стратегічного планування, збереження фінансової стійкості, підвищення продуктивності діяльності, адаптація до змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі, а також ефективне стратегічне планування з урахуванням і запобіганням можливих ризиків [47].

Умови впливу різноманітних зовнішніх та внутрішніх ризиків часто вимагають застосування різних методів для їх зниження [58-59]. Методи, які застосовуються ФП УР: метод уникнення ризиків, метод зниження ризиків, метод передачі ризиків, метод прийняття ризиків на себе та метод локалізації ризиків тощо.

З огляду на значну кількість зовнішніх та внутрішніх ризиків, що впливають на ФП, необхідно розробити комплексні та дієві заходи для їх зменшення та подолання. Таким чином, пропонуємо розробити ефективну АС та систему УР в межах загального управління активами ФП.

Зокрема, перший напрям, а саме розробка процесної моделі АС. Створення системи формування АС належить до складної схеми процесів і етапів, взаємопов'язаних між собою, спрямованих на подолання кризової ситуації та забезпечення сталого функціонування ФП у майбутньому.. Запропонована процесна модель формування АС для ФП наведена на рис. 3.1.

Отже, процесна модель формування АС ТОВ «ФК «Здоров'я» складається з наступних процесів: проведення моніторингу стану ФП і складання фінансового прогнозу; формулювання концепції розвитку ФП; формулювання

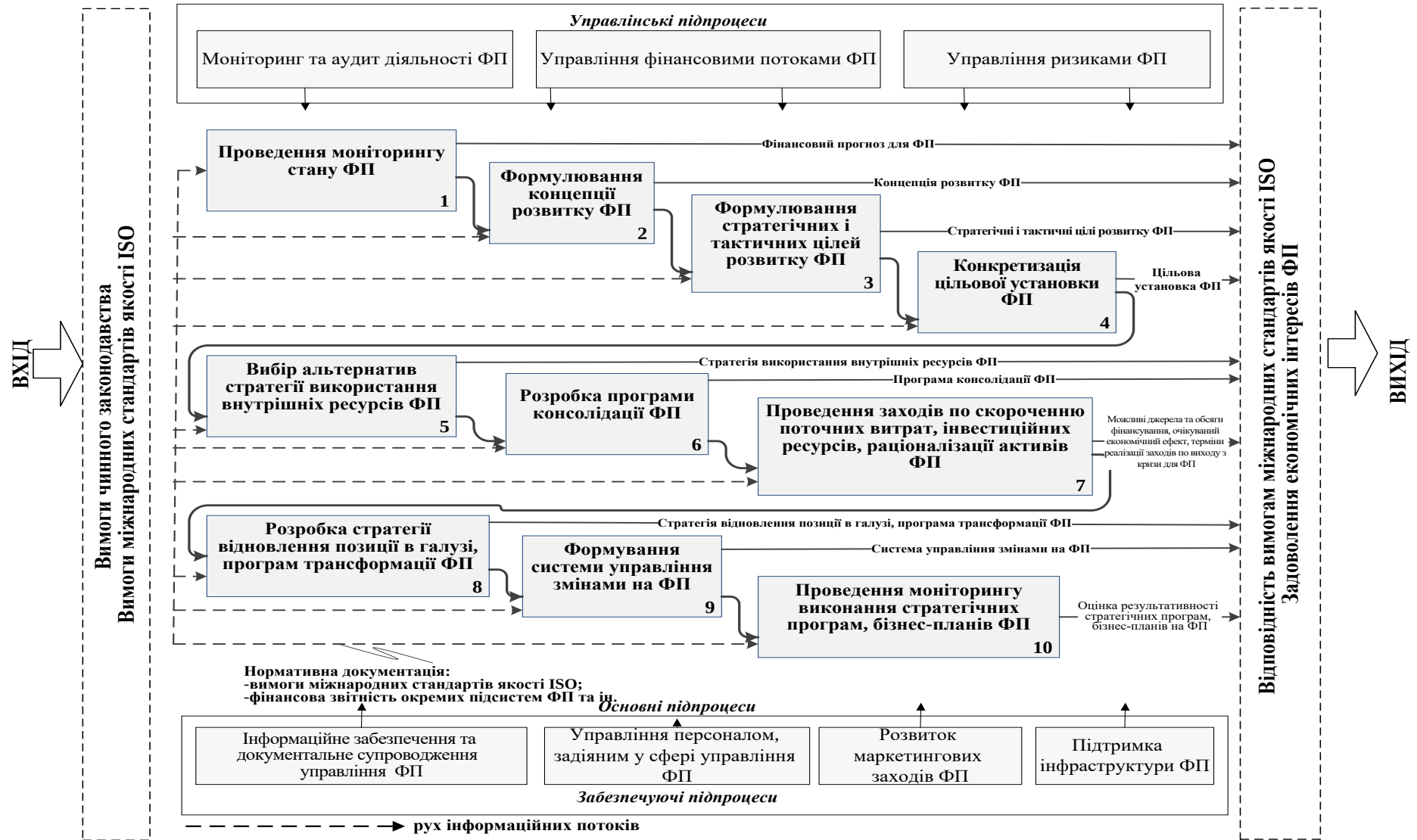


Рис. 3.1 Процесна модель формування АС для ТОВ «ФК «Здоров'я»

Джерело: власна розробка

стратегічних і тактичних цілей розвитку ФП; конкретизація цільової установки; вибір альтернатив стратегії використання внутрішніх ресурсів; розробка програми консолідації; проведення заходів по скороченню поточних витрат, інвестиційних ресурсів, раціоналізації активів із зазначенням джерел та обсягів фінансування, очікуваного економічного ефекту, термінів реалізації заходів по виходу з кризи та ін.

Зважаючи на запропоновану організацію формування стратегії АУ, для ФП важливо спочатку чітко визначити свою місію та поставлені цілі, а для інших - уважно перевіряти стан та оточення. Проте, ФП можуть використовувати обидва підходи одночасно та адаптувати свої дії на основі зворотного зв'язку. Наприклад, початково визначена місія або ціль ФП може бути переглянута під час аналізу середовища через обмеження, що існують у зовнішньому середовищі або через обмеження потенціалу ФП.

Другий напрям щодо розробки системи УР, який має на меті підвищення ефективності діяльності ФП, передбачає створення в системі АУ підрозділів УР із залученням ризик-менеджерів, а також розрахунок витрат, пов'язаних з їх залученням та, як наслідок, ефективність ризик-менеджменту.

3.2 Оцінка ефективності запропонованих рішень

В попередньому підрозділі для підвищення ефективності діяльності ФП було запропоновано наступні заходи: процесна модель формування АС; відкриття відділу з ризик-менеджменту в межах удосконалення системи УР.

АУ розглядається як особлива сфера діяльності підприємства, спрямована на зниження впливу негативних зовнішніх та внутрішніх ризиків на результати діяльності, а також на максимізацію можливого позитивного впливу цих факторів [60]. Для розробки ефективної системи АУ на ТОВ «ФК «Здоров'я» другим заходом передбачається створення відділу з УР та розрахунок економічних наслідків УР.

Рекомендуємо створити Відділ УР на місці розташування ФП, щоб уникнути витрат на оренду або пошук іншого приміщення. Однак, потрібно врахувати необхідність проведення ремонтних робіт у вже існуючому приміщенні, закупівлі додаткових меблів, виплати заробітної плати працівникам, а також витрати на комунальні послуги. Наприклад, ремонтні роботи для приміщення площею 150 м² оцінюються у 30000 гривень. Розрахунок витрат на обладнання Відділу з УР наведений в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Проектні затрати на техніку та обладнання

Техніка та обладнання	Ціна, грн	Кількість, шт.	Загальна вартість, грн.	Встановлені строки експлуатації, роки	Річна сума амортизації, грн
Столи	7000	5	35000	7	4589
Стільці	900	12	10800	7	1547
Шафи	9500	5	47500	8	6125
Комп'ютери Intel i7 4x3.8GHz 16 ГБ 480 SSD Win10	22000	10	220000	5	38500
Офісне обладнання (прінтер Epson L3256, сканер EPSON Perfection V39II, факс Panasonic KX-FT982)	54125	1	54125	6	9200
Кондиціонер Osaka ST-07HH	10500	2	21000	8	2100
Всього	104025	-	388425	-	62061

Джерело: розроблено автором на підставі [47]

З табл. 3.2 бачимо, що річна сума амортизації техніки та обладнання становитиме 62061 грн. Наступним кроком буде розрахунок комунальних послуг. Площа вільного приміщення, під яке передбачається створити відділ, складає 150 м². Розрахунки наведені в табл. 3.3.

Наступним кроком буде розрахунок фонду заробітної плати найманих працівників нового відділу. Розрахунки наведені в табл. 3.4.

Розрахунок зведених проектних витрат наведений в табл. 3.5. Отже, з табл. 3.5 виходить, що загальна сума витрат на відкриття та функціонування відділу протягом першого року становитиме 2248596 грн, протягом другого – 1830171 грн.

Таблиця 3.3

Проектні комунальні послуги

Комунальні послуги	За 1 м ² , грн	Всього витрат, грн
Опалення, Гкал	275	41250
Електропостачання, кВт•год	350	52500
Освітлення, лк	150	22500
Водопостачання, м ³	130	19500
Всього	905	135750

Джерело: розроблено автором на підставі [47]

Таблиця 3.4

Фонд заробітної плати працівників відділу з УР

Посада	К-ть штатних одиниць	Встановлений оклад, грн	Доплати	Місячний оклад, грн	Річний фонд ЗП, тис. грн	Нарахування на фонд ЗП, тис. грн
Керівник відділу	1	26000	5000	31000	372000	81840
Заступник керівника відділу	1	18500	4000	22500	270000	59400
Ризик-менеджер	1	14500	3500	18000	216000	47520
ІТ-спеціаліст	1	20000	4000	24000	288000	63360
Аналітик	1	13500	2500	16000	192000	42240
Всього	5	-	-	-	1338000	294360

Джерело: розроблено автором на підставі [47]

Таблиця 3.5

Зведені проектні витрати на створення відділу з УР

Стаття витрат	2024 р., грн	2025 р., грн
Техніка та обладнання	388425	-
Комунальні послуги	135750	135750
Основна та додаткова заробітна плата	1338000	1338000
Відрахування	294360	294360
Амортизація	62061	62061
Ремонт	30000	-
Всього	2248596	1830171

Джерело: розроблено автором на підставі [47]

Різні оцінки свідчать, що при належному плануванні і впровадженні системи управління ризиками, ФП можуть досягти суттєвих результатів,

таких як скорочення циклу реалізації ЛЗ на 25% або збільшення виручки від реалізації на приблизно 1,7%. Таким чином, запропоновані заходи мають потенціал зробити фінансову діяльність ФП більш ефективною, що зміцнить їх конкурентоспроможність на фармацевтичному ринку.

Для того, щоб визначити доцільність впровадження запропонованих заходів, необхідно розрахувати ефективність від впровадження цих заходів за формулою:

$$E = \Delta BP - B, \quad (3.1)$$

де: E – ефективність впровадження запропонованих заходів в умовах ФП, тис грн;

ΔBP – приріст виручки від реалізації продукції від впровадження запропонованих заходів в умовах ФП, тис грн;

B – витрати на розробку запропонованих заходів в умовах ФП, грн.

Планову виручку від реалізації ФП на 2024-2025 рр. спрогнозуємо на підставі величини виручки від реалізації ФП за попередні роки (рис. 3.1).

На підставі отриманого результату прогнозу виручка від реалізації у 2024 р. буде становити 1646981 тис грн, у 2025 р. – 1758540 тис грн. Тоді приріст виручки від реалізації від впровадження запропонованої методики складе: у 2024 р. - 27998,68 тис грн, у 2025 р. - 29895,18 тис. грн.

Таким чином, ефективність впровадження заходів з удосконалення управління ФП на засадах АС буде становити: $E_{2024} - 25750,084$ тис грн; $E_{2025} - 28065,009$ тис грн.

Таким чином, можна зробити висновок, що запровадження запропонованих ініціатив у ТОВ «ФК Здоров'я» вважається результативним, оскільки витрати на їх розробку майже не вплинуть на прибуток від реалізації продукції ФП.

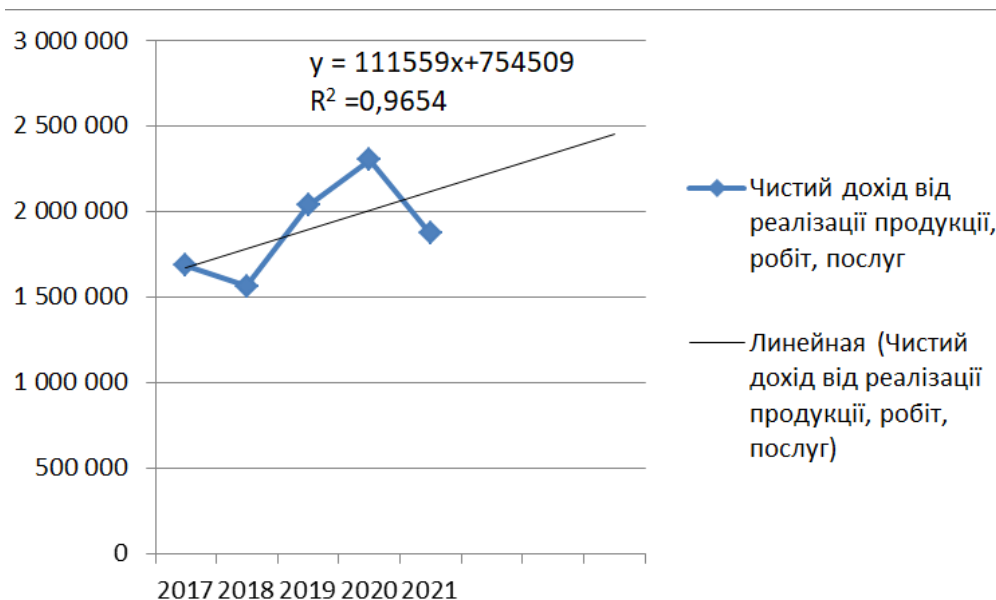


Рис. 3.1 Прогноз виручки від реалізації ФП на 2024-2025 р.

Висновки до розділу 3

У третьому розділі кваліфікаційної роботи розроблено пропозиції з удосконалення управління ФП на засадах АС:

1. Обґрунтовано взаємозв'язок між управлінням активами та ризиками, а також встановлено, що удосконалення управління ризиками на ФП є належним. У кризових ситуаціях, ризики можуть мати різні аспекти, джерела та масштаби впливу на ФП та економіку загалом, що обумовлює потребу у створенні відповідних інструментів УР в рамках системи АУ. Під час аналізу зовнішніх і внутрішніх факторів ФП було встановлено, що на ФП існує реальна потреба у створенні відділу з УР в контексті вдосконалення системи управління ризиками та розробки АС.

2. Запропоновано процесну модель АУ на ФП. Здійснено декомпозицію основних під процесів з визначенням виконуваних функцій, центрів відповідальності та належного документального супроводу.

3. Другим напрямком покращення ефективності АУ було обрано відкриття відділу з УР. Розраховано витрати на відкриття відділу та визначено загальну суму витрат, яка протягом першого року становитиме 2 першого року становитиме 2248,596 тис грн, протягом другого – 1830,171

тис. грн. В результаті оцінки економічної ефективності визначено, що запропонований захід дозволить отримати на ФП ефект в розмірі 25750,084 тис грн у 2024 р. та 28065,009 тис грн – у 2025 р.

4. Доведено, що запропоновані заходи, які впроваджуються в умовах ФП, є ефективними. Їх впровадження має сприяти покращенню фінансової діяльності ФП, що в свою чергу зміцнює конкурентоспроможність мережі на фармацевтичному ринку.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі проведено узагальнений аналіз аспектів удосконалення управління ФП на засадах АС та запропоновано методичний підхід щодо його оцінки:

1. Обґрунтовано, що АУ повинно розглядатися як комплекс заходів та послідовність управлінських рішень, спрямованих на оцінку, аналіз та розробку системи впливу з метою зміцнення ФП для запобігання банкрутства або зменшення наслідків кризових ситуацій.

2. Встановлено, що АУ ФП включає у себе всі заплановані, організовані та контрольовані зміни в стратегії, виробничих процесах, структурі та корпоративній культурі будь-якого СФР, незалежно від його форми власності. Ефективність АУ ФП залежить від того, наскільки враховані вид та тип кризи, її глибина, основні причини та передвісники розвитку, а також стадії її перебігу на конкретному ФП.

3. Доведено, що управління кризовою ситуацією на ФП включає в себе всі заплановані, організовані та контрольовані зміни у стратегії, виробничих процесах, структурі та корпоративній культурі, незалежно від форми власності. Ефективність управління кризовими ситуаціями на ФП залежить від того, наскільки враховані вид та тип кризи, її глибина, основні причини розвитку, а також етапи її перебігу на конкретному ФП.

4. Досліджуване ФП є одним із лідерів у фармацевтичній галузі України. У складі цього ФП 29 відділів, 6 лабораторій та 5 виробничих підрозділів, включаючи цехи готових ЛЗ, фітохімічний цех і цех м'яких лікарських форм. Виробництво повністю відповідає ліцензійним умовам та стандартам для виробництва та імпорту ЛЗ. Пріоритетом ТОВ «ФК «Здоров'я» є забезпечення високої якості та безпеки продукції, а також охорона навколишнього середовища. Для досягнення цих цілей необхідний постійний контроль якості сировини та готової продукції, оптимізація бізнес-процесів і дотримання стандартів охорони довкілля. ТОВ «ФК «Здоров'я» регулярно проходить атестацію згідно з вимогами стандартів ISO та GMP для

підтвердження відповідності високим стандартам у фармацевтичній промисловості.

5. Дослідивши техніко-економічні показники досліджуваного підприємства, можна зробити висновок, що це ФП є конкурентоспроможним.

6. Майже всі фінансові показники демонструють нестабільність, перебігаючи на межі або за її межами, що свідчить про фінансову нестійкість ФП. Умови на фармацевтичному ринку вимагають збереження та задоволення потреб потенційних клієнтів. Для цього важливо забезпечити стабільну роботу ФП, побудувати позитивний імідж і швидко відповідати на змінні потреби клієнтів.

7. Аналіз застосування моделей ймовірності банкрутства ФП показав, що відбувається фінансова криза легкого ступеня. Тому для запобігання можливим проблемам у майбутньому важливо розробити та впровадити необхідні заходи для відновлення фінансової стійкості ФП.

8. Обґрунтовано взаємозв'язок між управлінням активами та ризиками, а також встановлено, що удосконалення управління ризиками на ФП є належним. У кризових ситуаціях, ризики можуть мати різні аспекти, джерела та масштаби впливу на ФП та економіку загалом, що обумовлює потребу у створенні відповідних інструментів УР в рамках системи АУ. Під час аналізу зовнішніх і внутрішніх факторів ФП було встановлено, що на ФП існує реальна потреба у створенні відділу з УР в контексті вдосконалення системи управління ризиками та розробки АС.

9. Запропоновано процесну модель АУ на ФП. Здійснено декомпозицію основних під процесів з визначенням виконуваних функцій, центрів відповідальності та належного документального супроводу.

10. Другим напрямком покращення ефективності АУ було обрано відкриття відділу з УР. Розраховано витрати на відкриття відділу та визначено загальну суму витрат, яка протягом першого року становитиме 2 першого року становитиме 2248,596 тис грн, протягом другого – 1830,171 тис. грн. В результаті оцінки економічної ефективності визначено, що

запропонований захід дозволить отримати на ФП ефект в розмірі 25750,084 тис грн у 2024 р. та 28065,009 тис грн – у 2025 р.

11. Доведено, що запропоновані заходи, які впроваджуються в умовах ФП, є ефективними. Їх впровадження має сприяти покращенню фінансової діяльності ФП, що в свою чергу зміцнює конкурентоспроможність мережі на фармацевтичному ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ареф'єва О., Пілецька С., Лістрова М. Формування конкурентної стратегії підприємства в системі антикризового управління. *Економіка та суспільство*. 2022. № 43. С. 208–211. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1721/1658> (дата звернення: 10.05.2024).
2. Костецький В. Формування стратегії антикризового управління підприємством. *Економічний аналіз*. 2011. Вип. 8, ч. 2. С. 208–211.
3. Келеберда Т. В., Далик В. П., Ключук Р. В. Вибір та обґрунтування стратегії антикризового управління підприємством. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: Економічні науки*. 2023. № 9(77). URL: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/16880303136234> (дата звернення: 10.05.2024).
4. Гринчишин Я. М. Стратегічний підхід до антикризового управління підприємствами. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2021. Т. 32(71). С. 38–41.
5. Гришова І. Ю., Гнат'єва Т. М. Управління ризиками у контексті стратегії антикризового управління. *Український журнал прикладної економіки*. 2016. № 1(3). С. 32–40.
6. Посилкіна О. В. Інноваційно–інвестиційний розвиток фармацевтичного виробництва: проблеми фінансового забезпечення : монографія. Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2002. 528 с.
7. Ковтун О. І. Стратегії підприємства : монографія. Львів, 2008. 424 с.
8. Жаліло Я. А. Теорія та практика формування ефективної економічної стратегії держави : монографія. Київ : НІСД, 2009. 336 с.
9. Наливайко А. П. Стратегія підприємства: адаптація організацій до впливу світових суспільно–економічних процесів : монографія. Київ : КНЕУ, 2013. 454 с.
10. Mescon M., Albert M., Khedouri F. Management. Harpe Row, 1988. 777 p.

11. Малюта Л. Я. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства : навч. посіб. Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2016. 232 с.
12. Фатенок–Ткачук А. О. Обліково–аналітичне забезпечення стратегічного управління розвитком підприємства (тренінг–курс) : конспект лекцій. Луцьк : Вежа–Друк, 2022. 136 с.
13. Економічний словник–довідник / за ред. С. В. Мочерного. Київ : Femina, 1995. 368 с.
14. Шубін О. О. Стратегічне управління як основна частина системи менеджменту підприємства. *Журнал європейської економіки*. 2018. № 2. С. 467–472.
15. Павлов К. В., Сак Т. В. Стратегія розвитку підприємницьких, торговельних та біржових структур : курс лекцій. Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2023. 100 с.
16. Шершньова З. Є. Стратегічне управління : підручник. Київ : КНЕУ, 2009. 699 с.
17. Бланк І. О. Фінансова стратегія підприємства. Київ : Київ. нац. торг.–екон. ун–т, 2009. 147 с.
18. Lynch R. Corporate Strategy. London : Pitman Publishing, 1997. 826 p.
19. Ansoff H. I. Strategic Management. Palgrave Macmillan, 2007. 233 p.
20. Chandler A. Strategy and Structure: Chapters in the History of the American Industrial Enterprise. Cambridge : MIT Press, 1962. 488 p.
21. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2013. 504 с.
22. Karloff B. Business Strategy. Guide to Concepts and Models. Macmillan Reference books. London, 1989. 243 p.
23. Doyle P., Stern Ph. Marketing Management and Strategy. 4th ed. Pearson College Div, 2006. 446 p.
24. Porter M. E. Competitive Strategy: Techniques for Analyzing Industries and Competitions. N. Y. : Free Press, 1986. 406 p.
25. Thompson A., Gamble J., Strickland III. Crafting and Executing Strategy: Concepts and Readings. 19th ed. McGraw–Hill Education, 2013. 600 p.

26. Стратегічне управління компанією : навч. посіб. / О. В. Посилкіна та ін. Харків : НФаУ, 2020. 218 с.

27. Францішко А. Д. Удосконалення управління фармацевтичним підприємством на засадах антикризової стратегії. *Актуальні проблеми якості, менеджменту і економіки у фармації і охороні здоров'я* : матеріали II наук.–практ. інтернет–конф. з міжнар. участю, м. Харків, 19 січ. 2024 р. Харків : НФаУ, 2024. С. 491–493.

28. Зосимова Ж. С. Розробка антикризової стратегії підприємства в умовах нестабільного зовнішнього середовища : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Харків. нац. екон. ун–т. Харків, 2013. 20 с.

29. Телін С. В. Антикризове управління як засіб запобігання банкрутству підприємств. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки*. 2010. Т. 2, № 5. С. 216–219.

30. Скібіцький О. М. Антикризовий менеджмент : навч. посіб. Київ : Центр навч. літ., 2009. 568 с.

31. Литовченко О. Ю. Вибір та обґрунтування стратегії антикризового управління підприємством. *Бізнес Інформ*. 2012. № 12. С. 308–312.

32. Король В. С. Антикризовий менеджмент в умовах ринкової трансформації економіки : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.06.02 / Ін–т регіон. досліджень НАН України. Львів, 2001. 20 с.

33. Юрик Н. Є. Антикризова стратегія – умова стабільного розвитку підприємства. *Сталий розвиток економіки*. 2010. № 3. С. 57–62.

34. Ковтун О. І. Стратегія підприємства. Київ : Кондор, 2016. 324 с.

35. Сиром'ятникова О. В. Визначення сутності антикризових стратегій підприємства та особливостей їх формування. *Економіка та регіон*. 2014. № 6. С. 47–53.

36. Гришова І. Ю. Управління ризиками у контексті стратегії антикризового управління. *Український журнал прикладної економіки*. 2016. Т. 1, № 3. С. 32–40.

37. Шконда В. В., Кальянов А. В. Стратегії антикризового управління сучасним підприємством. *Наукові праці МАУП*. 2014. Вип. 42. С. 167–175.

38. Францішко А. Д. Методи антикризового управління фармацевтичним підприємством. *Актуальні питання створення нових лікарських засобів* : матеріали XXX Міжнар. наук.–практ. конф. молодих вчених та студентів, м. Харків, 17–19 квіт. 2024 р. Харків : НФаУ, 2024. С. 407–409.

39. Ватченко О. Б., Шаранов Р. С. Особливості антикризового управління різних форм суб'єктів господарювання. *Економічні читання* : матеріали Міжнар. наук.–практ. конф., присвяч. 85-річному ювілею професора В. Й. Шияна, 19 лют. 2021 р. Харків : ХНАУ, 2021. С. 345–347.

40. Ковалевська А. В. Конспект лекцій з дисципліни «Антикризове управління підприємством». Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. 140 с.

41. Довгань Д. А. Антикризове управління як спосіб запобігання та упередження неплатоспроможності корпорації. *Вісник Чернівецького торговельно–економічного інституту. Економічні науки*. 2013. № 3. С. 152–156.

42. Погребняк А. Ю. Напрями удосконалення методичних підходів до оцінки ефективності механізму антикризового управління на підприємствах машинобудування. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки*. 2014. № 7(3). С. 162–166.

43. Жорова Є. Р. Методологія оцінки ефективності антикризового корпоративного управління. *Економіка. Фінанси. Право*. 2013. № 10. С. 25–30.

44. Chong John K. S. Six steps to better crisis management. *Journal of Business Strategy*. 2004. Vol. 25, № 2. P. 43–46.

45. Мельниченко О. О. Оцінка кризового стану підприємства. *Вісник національного університету "Львівська політехніка". Серія: Менеджмент та підприємництво України: етапи становлення і проблеми розвитку*. 2016. № 851. С. 62–68.

46. Дмитрієв І. А. Оцінювання ефективності антикризового управління на підприємстві. *Економіка розвитку*. 2018. № 1(85). С. 84–92.

47. ТОВ ФК «Здоров'я» : офіц. сайт. URL: <https://zt.com.ua> (дата звернення: 10.05.2024).
48. Терещенко О. О. Антикризове фінансове управління підприємстві : монографія. 2–ге вид. Київ : КНЕУ, 2006. 268 с.
49. Матвійчук А. В. Моделювання фінансової стійкості підприємств із застосуванням теорій нечіткої логіки, нейронних мереж і дискримінантного аналізу. *Вісник НАН України*. 2010. № 9. С. 24–46.
50. Мартиненко В. П. Антикризове управління суб'єктами промисловості. *Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України* : зб. наук. пр. Суми, 2004. Т. 9. С. 123–125.
51. Сич О. А. Дискримінантний аналіз і його застосування в прогнозуванні банкрутства підприємства. *Молодий вчений*. 2017. № 2. С. 333–339.
52. Мороз С. Г., Сагайдак–Нікітюк Р. В. Дослідження сучасних тенденцій розвитку фармацевтичної галузі України. *Соціальна фармація в охороні здоров'я*. 2016. Т. 2, № 4. С. 32–38.
53. Попова І. А., Демченко Н. В., Швед А. Б. Тенденції розвитку фармацевтичного ринку України в умовах воєнного стану. *Бізнес–інформ*. 2023. № 4. С. 203–209.
54. Богдан І. Економічне падіння та відновлення України. *Дзеркало тижня*. 2024. URL: <https://zn.ua/ukr/macroeconomics/ekonomichne-padinnja-ta-vidnovlennja-ukrajini> (дата звернення: 10.05.2024).
55. В Україні серйозно подорожчали ліки, як змінилися ціни. URL: <https://life.ukrainianwall.com/uk/107345-cherez-bolyachku-mozhna-rozoritisya-cini-na-liky-v-ukrajini-pidskochili-vishche-nikudi> (дата звернення: 10.05.2024).
56. Нечипорук А., Кочубей Д. Фармацевтична логістика в умовах воєнного стану. *Логістика та управління ланцюгами постачання*. 2023. № 2. С. 4–15.
57. Андрушків Б. М. Інноваційна діяльність підприємств та організацій як метод стабілізації економіки регіонів України. *Інноваційна економіка*. 2009. № 1. С. 13–20.

58. Андрушків Б. М. Методи оцінки та аналізу ризику на підприємстві. *Вісник: економічні науки*. 2009. № 5. С. 4–13.
59. Тимашова Л. А. Методи антикризового управління. Луганськ : Вид-во СНУ ім. В.Даля, 2004. 192 с.
60. Азаренкова Г. М. Аналіз моделювання і управління ризиком (в схемах та прикладах) : навч. посіб. Львів : Новий світ–2000, 2011. 240 с.
61. Barton L. Crisis in organizations: Managing and communicating in the Heat of Chaos. Cincinnati, 1993. 256 p.
62. Bondar–Pidgurska O. V. Innovative activity of the industry in the conditions of global crisis. *Technological audit and reserves of production*. 2013. № 2/2(10). P. 18–22.
63. Mahovka V. M. Methodology of formation of system of crisis management by the enterprise. *Innovative economy*. 2013. № 1(39). P. 102–105.
64. Chapman C., Ward S. Why risk efficiency is a key aspect of best practice projects. *International Journal of Project Management*. 2004. № 22. P. 619–632.
65. Business Process Reengineering: Breakpoint Strategies for Market Dominance / H. Johansson et al. Hoboken : Wiley, 1993. 56 p.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Таблиця А.1

Основні визначення поняття «стратегія»

№	Автори	Сутність
Стратегія як система планів		
1	М. МЕСКОН	Детальний усебічний комплексний план, призначений для реалізації місії організації і досягнення мети.
2	Р. ФАТХУТДІНОВ	Програма, план, генеральний курс суб'єкта управління для досягнення ним стратегічних цілей.
3	Г. МІНЦБЕРГ	Уніфікований, вичерпний, цілісний план дій для досягнення мети, який забезпечує виконання основних завдань підприємства.
4	Д. КУІНН	План, що інтегрує головні цілі організації, її політику та дії у певне узгоджене ціле.
Стратегія як напрям діяльності		
5	А. НАЛИВАЙКО	Установлений та переглянутий набір напрямів діяльності (мети та способів досягнення) для забезпечення поновлюваної відмітності та прибутковості.
6	О. ШУБІН	Напрямок діяльності підприємства, заснований на поєднанні ресурсів і компетенції організації, що має на меті одержання конкурентних переваг на ринку.
7	С. МОЧЕРНИЙ	Довгостроковий курс економічної політики, який передбачає розв'язання великомасштабних економічних і соціальних завдань.
8	О. ВІХАНСЬКИЙ	Довгостроковий якісно визначений напрям розвитку організації, що стосується сфери, засобів і форм її діяльності, системи взаємовідносин всередині організації, а також її позиції в навколишньому середовищі, що веде організацію до її цілей.
9	З. ШЕРШНЬОВА	Довгостроковий курс розвитку фірми, спосіб досягнення цілей, які вона визначає для себе, керуючись власними міркуваннями у межах своєї політики.
Стратегія як система цілей та шляхів їх досягнення		
10	І. БЛАНК	Формування системи довгострокових цілей діяльності підприємства і вибору найбільш ефективних шляхів їх досягнення.
11	Р. ЛИНЧ	Набір основних цілей, напрямів, ключових планів або політик для їх досягнення, зазначених таким чином, щоб визначити, в якому бізнесі компанія функціонує чи збирається функціонувати і якого типу ця компанія зараз або планує стати.
12	І. АНСОФФ	Основна сполучна ланка між тим, чого організація хоче досягти: її цілями і лінією поведінки, вибраною для досягнення цих цілей.
13	А. ЧАНДЛЕР	Визначення основних довгострокових цілей і завдань організації, прийняття курсу дій та розміщення ресурсів, необхідне для виконання цих цілей.
Стратегія як модель		
14	В. ВАСИЛЕНКО	Якісно визначена, узагальнена модель довгострокових дій організації, котрі необхідно здійснити для досягнення поставлених цілей за допомогою розподілу і координації своїх ресурсів.
15	Б. КАРЛОФ	Узагальнена модель дій, які необхідні для координації та розподілу ресурсів компанії.
Стратегія як система заходів		
16	П. ДОЙЛЬ	Комплекс прийнятих менеджером рішень щодо розміщення ресурсів підприємства і досягнення довгострокових конкурентних переваг на цільових ринках.
17	М. Портер	Наступальні чи оборонні дії, спрямовані на створення стійкого становища в галузі, з метою успішного подолання п'яти чинників конкуренції й гарантування максимальної віддачі від капіталовкладень фірми.
18	А. ТОМПСОН	Комбінація методів конкуренції та організації бізнесу, спрямована на задоволення клієнтів і досягнення організаційних цілей.

Джерело: розроблено автором на підставі [9-25]

Таблиця А.2

Напрями оцінювання ефективності управління на ФП

№	Показники	Характеристика
Досягнення цілей		
1	Сутність	ефективність управління визначають за ступенем досягнення ФП основних показників господарської діяльності, що відповідають його головним цілям
2	Критерії оцінювання:	відповідність результатів поставленим цілям; термін досягнення цілей; відсоток досягнених цілей ФП із запланованих; співвідношення планових і фактичних показників досягнення цілей
Системність		
3	Сутність	ефективність управління визначають за спроможністю ФП функціонувати як економічна система, що полягає в адекватному реагуванні на фактори зовнішнього середовища та раціональному використанні наявних ресурсів.
4	Критерії оцінювання:	налагодженість інформаційного зв'язку між окремими підрозділами ФП та щаблями ієрархії; погодженість планів окремих підрозділів ФП; час на передавання управлінських рішень між щаблями ієрархії та різними функціональними підрозділами; гнучкість структури управління
Дотримання балансу інтересів		
	Сутність	управління мають здійснювати з урахуванням інтересів усіх зацікавлених у діяльності ФП осіб.
6	Критерії оцінювання:	наявність конфліктів між власниками та менеджерами ФП; стабільність співробітництва ФП з постачальниками та споживачами; відсутність простроченої дебіторської та кредиторської заборгованості
Економічність		
7	Сутність	витрати всіх видів ресурсів на управління мають бути виправданими, завдяки отриманим результатам
8	Критерії оцінювання:	рентабельність адміністративних витрат; ефективність мотиваційних заходів управлінців; ступінь обґрунтованості витрат на управління

Джерело: розроблено автором на підставі [41-44]

ДОДАТОК Б

Підприємство Територія Організаційно-правова форма господарювання Вид економічної діяльності	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ "ЗДОРОВ'Я" Харківська область, Харків Товариство з обмеженою відповідальністю Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів	Дата за ЄДРПОУ за КОАТУУ за КОПФГ за КВЕД	КОДИ
			01.01.18
			31437750
			6310100000
			240
			21.20

Середня кількість працівників: 1632

Адреса, телефон: 61013 м. Харків, вулиця Шевченка, будинок 22, (057) 757-85-97

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

v

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
 на 31.12.17 р.
 Форма №1

Код за ДКУД			1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	464	1 321
первісна вартість	1001	966	1 890
накопичена амортизація	1002	(502)	(569)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	3 718	6 239
Основні засоби	1010	481 063	446 965
первісна вартість	1011	916 523	935 778
знос	1012	(435 460)	(488 813)
Інвестиційна нерухомість	1015	1 433	432
первісна вартість	1016	19 711	19 711
знос	1017	(18 278)	(19 279)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	99 750	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	40	16
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0

Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	586 468	454 973
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	483 229	505 325
Виробничі запаси	1101	214 024	244 542
Незавершене виробництво	1102	56 283	63 536
Готова продукція	1103	198 768	175 160
Товари	1104	14 154	22 087
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	406 227	505 503
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	34 198	20 004
з бюджетом	1135	27 298	42 699
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	270 176	351 258
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	38 989	6 160
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	38 989	6 160
Витрати майбутніх періодів	1170	9 033	11 847
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	3 773	11 189
Усього за розділом II	1195	1 272 923	1 453 985
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	1 859 391	1 908 958

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	341 295	341 295
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	131 543	124 378
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	15 559	17 080
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	335 114	370 951

Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	823 511	853 704
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	46 467
Інші довгострокові зобов'язання	1515	607 559	670 185
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	607 559	716 652
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	16 552	18 540
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	326 295	251 338
розрахунками з бюджетом	1620	11 964	6 512
у тому числі з податку на прибуток	1621	8 660	3 245
розрахунками зі страхування	1625	5 109	5 789
розрахунками з оплати праці	1630	9 911	12 859
одержаними авансами	1635	183	1 111
розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	10 413	13 231
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	47 894	29 222
Усього за розділом III	1695	428 321	338 602
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	1 859 391	1 908 958

Керівник

Доровський Олександр Вікторович

Головний бухгалтер

Волобуєва Галина Федорівна

Підприємство

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ
"ЗДОРОВ'Я"

за ЄДРПОУ

Дата

КОДИ

01.01.18

31437750

**Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)**

за 2017 рік

Форма №2

I. Фінансові результати

Код за ДКУД

1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 686 248	1 493 424
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 282 960)	(1 113 495)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:	2090	403 288	379 929
прибуток			
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	80 371	105 255
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(89 728)	(100 205)
Витрати на збут	2150	(111 128)	(65 425)
Інші операційні витрати	2180	(74 825)	(139 180)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:	2190	207 978	180 374

прибуток			
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	118 847	109
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(127 441)	(94 713)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(141 842)	(7 612)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	57 542	78 158
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-27 349	-26 044
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	30 193	52 114
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	30 193	52 114

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	1 012 929	975 961
Витрати на оплату праці	2505	233 919	166 587
Відрахування на соціальні заходи	2510	43 448	50 638
Амортизація	2515	56 704	56 068
Інші операційні витрати	2520	79 081	153 121
Разом	2550	1 426 081	1 402 375

IV. Розрахунок показників рентабельності акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
--------------	--------------	----------------------	--

Підприємство Територія Організаційно-правова форма господарювання Вид економічної діяльності	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ "ЗДОРОВ'Я" Харківська область, Харків Товариство з обмеженою відповідальністю Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів	за ЄДРПОУ за КОАТУУ за КОПФГ за КВЕД	КОДИ
			01.01.19
			31437750
			6310100000
			240
			21.20

Середня кількість працівників: 1708

Адреса, телефон: 61013 м. Харків, Шевченка, будинок 22, (057) 757-85-97

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

v

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
 на 31.12.18 р.
 Форма №1

		Код за ДКУД		1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	1 287	1 148	
первісна вартість	1001	1 890	1 898	
накопичена амортизація	1002	(603)	(750)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	6 239	6 874	
Основні засоби	1010	446 965	403 949	
первісна вартість	1011	935 778	945 990	
знос	1012	(488 813)	(542 041)	
Інвестиційна нерухомість	1015	432	419	
первісна вартість	1016	19 711	19 711	
знос	1017	(19 279)	(19 292)	
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0	
первісна вартість	1021	0	0	
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)	
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	16	0	
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	
Гудвіл	1050	0	0	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	

Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	454 939	412 390
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	505 325	672 233
Виробничі запаси	1101	244 542	277 990
Незавершене виробництво	1102	63 536	49 070
Готова продукція	1103	175 160	323 721
Товари	1104	22 087	21 452
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	505 482	337 962
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	19 849	38 772
з бюджетом	1135	42 699	50 207
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	351 258	290 580
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	6 160	25 570
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	6 160	25 570
Витрати майбутніх періодів	1170	972	1 107
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	11 189	12 289
Усього за розділом II	1195	1 442 934	1 428 720
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	1 897 873	1 841 110

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	341 295	341 295
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	124 378	117 228
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	17 080	17 080
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	359 916	374 838
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)

Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	842 669	850 441
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	46 467	65 957
Інші довгострокові зобов'язання	1515	670 185	662 956
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	716 652	728 913
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	48 581
Векселі видані	1605	18 540	12 815
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	251 338	148 864
розрахунками з бюджетом	1620	6 516	2 918
у тому числі з податку на прибуток	1621	3 245	236
розрахунками зі страхування	1625	5 789	2 717
розрахунками з оплати праці	1630	12 859	10 619
одержаними авансами	1635	1 047	9 572
розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	13 231	13 733
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	29 232	11 937
Усього за розділом III	1695	338 552	261 756
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	1 897 873	1 841 110

Керівник

Новіков Володимир Володимирович

Головний бухгалтер

Лесякова Марія Олександрівна

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ "ЗДОРОВ'Я"	Дата	КОДИ
			01.01.19
		за ЄДРПОУ	31437750

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2018 рік
Форма №2

I. Фінансові результати

Код за ДКУД			1801003
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 565 442	1 686 248
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестрахування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 242 016)	(1 282 960)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:			
прибуток	2090	323 426	403 288
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	135 816	80 371
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(93 805)	(89 810)
Витрати на збут	2150	(107 114)	(111 130)
Інші операційні витрати	2180	(102 698)	(74 882)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	155 625	207 837
збиток	2195	(0)	(0)

Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	37 789	118 847
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(127 209)	(138 321)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(38 202)	(141 842)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	28 003	46 521
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-20 231	-27 349
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	7 772	19 172
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	7 772	19 172

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	1 047 242	1 012 929
Витрати на оплату праці	2505	282 267	233 919
Відрахування на соціальні заходи	2510	52 355	43 448
Амортизація	2515	56 205	56 704
Інші операційні витрати	2520	99 677	79 081
Разом	2550	1 537 746	1 426 081

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0

Підприємство Територія Організаційно-правова форма господарювання Вид економічної діяльності	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ "ЗДОРОВ'Я" Харківська область, Харків Товариство з обмеженою відповідальністю Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів	за ЄДРПОУ за КОАТУУ за КОПФГ за КВЕД	КОДИ
			01.01.20
			31437750
			6310100000
			240
			21.20

Середня кількість працівників: 1632

Адреса, телефон: 61013 м. Харків, Шевченка, будинок 22, (057) 700-98-08

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
 на 31.12.19 р.
 Форма №1

		Код за ДКУД		1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	1 148	1 188	
первісна вартість	1001	1 898	2 095	
накопичена амортизація	1002	(750)	(907)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	6 874	5 108	
Основні засоби	1010	451 016	435 667	
первісна вартість	1011	673 817	695 369	
знос	1012	(222 801)	(259 702)	
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0	
первісна вартість	1016	0	0	
знос	1017	(0)	(0)	
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0	
первісна вартість	1021	0	0	
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)	
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	53 275	
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	
Відстрочені податкові активи	1045	2 131	3 895	
Гудвіл	1050	0	0	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	

Інші необоротні активи	1090	11 829	1 683
Усього за розділом I	1095	472 998	500 816
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	612 701	428 351
Виробничі запаси	1101	274 509	270 021
Незавершене виробництво	1102	42 287	32 289
Готова продукція	1103	274 453	105 989
Товари	1104	21 452	20 052
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	319 555	597 891
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	14 124	20 660
з бюджетом	1135	50 207	21 058
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	214 162	125 045
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	178 803
Гроші та їх еквіваленти	1165	25 570	33 469
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	25 570	33 469
Витрати майбутніх періодів	1170	1 107	1 286
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	8 991	3 014
Усього за розділом II	1195	1 246 417	1 409 577
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	1 719 415	1 910 393

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	341 295	366 295
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	368 518	479 859
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)

Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	709 813	846 154
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	662 997	612 923
Довгострокові забезпечення	1520	13 506	13 198
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	13 506	13 198
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	676 503	626 121
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	114 538	143 586
Векселі видані	1605	12 815	17 743
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	148 863	205 096
розрахунками з бюджетом	1620	2 918	14 658
у тому числі з податку на прибуток	1621	236	10 879
розрахунками зі страхування	1625	2 717	6 909
розрахунками з оплати праці	1630	10 619	15 076
одержаними авансами	1635	9 572	9 918
розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	19 132	15 706
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	11 925	9 426
Усього за розділом III	1695	333 099	438 118
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	1 719 415	1 910 393

Керівник

Новіков Володимир Володимирович

Головний бухгалтер

Лесякова Марія Олександрівна

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ "ЗДОРОВ'Я"	Дата за ЄДРПОУ	КОДИ
			01.01.20
			31437750

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2019 рік
Форма №2
I. Фінансові результати

Код за ДКУД			1801003
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 038 351	1 600 152
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестрахування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 578 430)	(1 220 245)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:	2090	459 921	379 907
прибуток			
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	31 255	24 651
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(103 936)	(93 671)
Витрати на збут	2150	(140 731)	(123 425)
Інші операційні витрати	2180	(38 840)	(50 511)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:	2190	207 669	136 951
прибуток			
збиток	2195	(0)	(0)

Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	49 851	5 196
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(105 865)	(128 269)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(5 946)	(5 609)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	145 709	8 269
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-33 372	-18 734
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	112 337	0
збиток	2355	(0)	(10 465)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	-996	234
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-996	234
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-996	234
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	111 341	-10 231

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	894 790	1 047 242
Витрати на оплату праці	2505	271 192	247 701
Відрахування на соціальні заходи	2510	57 370	52 355
Амортизація	2515	38 529	37 633
Інші операційні витрати	2520	116 024	91 161
Разом	2550	1 377 905	1 476 092

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0

Підприємство Територія Організаційно-правова форма господарювання Вид економічної діяльності	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ "ЗДОРОВ'Я" Харківська область, Харків Товариство з обмеженою відповідальністю Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів	Дата за ЄДРПОУ за КОАТУУ за КОПФГ за КВЕД	КОДИ
			01.01.2021
			31437750
			6310100000
			240
			21.20

Середня кількість працівників: 1643

Адреса, телефон: 61013 м. Харків, Шевченка, будинок 22, (057) 700-98-08

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
 на 31.12.2020 р.
 Форма №1

			Код за ДКУД	1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	1 188	8 125	
первісна вартість	1001	2 095	9 324	
накопичена амортизація	1002	(907)	(1 199)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	5 108	7 464	
Основні засоби	1010	435 667	412 913	
первісна вартість	1011	695 369	710 341	
знос	1012	(259 702)	(297 428)	
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0	
первісна вартість	1016	0	0	
знос	1017	(0)	(0)	
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0	
первісна вартість	1021	0	0	
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)	
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	53 275	0	
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	
Відстрочені податкові активи	1045	3 895	9 342	
Гудвіл	1050	0	0	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	

Інші необоротні активи	1090	1 572	586
Усього за розділом I	1095	500 705	438 430
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	428 245	553 856
Виробничі запаси	1101	269 915	279 149
Незавершене виробництво	1102	32 289	83 773
Готова продукція	1103	105 989	151 582
Товари	1104	20 052	39 352
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	597 891	696 411
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	20 023	35 261
з бюджетом	1135	21 058	45 099
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахований доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	125 045	101 738
Поточні фінансові інвестиції	1160	178 803	176 466
Гроші та їх еквіваленти	1165	33 469	8 926
Готівка	1166	0	1
Рахунки в банках	1167	33 469	8 925
Витрати майбутніх періодів	1170	1 283	1 199
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	3 014	407
Усього за розділом II	1195	1 408 831	1 619 363
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	1 909 536	2 057 793

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	366 295	426 295
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	479 007	407 817
Неоплачений капітал	1425	(0)	(2 000)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)

Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	845 302	832 112
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	612 923	426 156
Довгострокові забезпечення	1520	13 198	11 881
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	13 198	11 881
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	626 121	438 037
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	143 586	152 227
Векселі видані	1605	17 743	10 703
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	205 094	185 790
розрахунками з бюджетом	1620	14 658	8 708
у тому числі з податку на прибуток	1621	10 879	4 047
розрахунками зі страхування	1625	6 909	5 150
розрахунками з оплати праці	1630	15 076	16 461
одержаними авансами	1635	9 918	12 465
розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	15 706	17 970
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	9 423	378 170
Усього за розділом III	1695	438 113	787 644
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	1 909 536	2 057 793

Керівник

Новіков Володимир Володимирович

Головний бухгалтер

Лесякова Марія Олександрівна

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ "ЗДОРОВ'Я"	Дата за ЄДРПОУ	КОДИ
			01.01.2021
			31437750

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2020 рік
Форма №2

I. Фінансові результати

Код за ДКУД			1801003
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 304 235	2 038 351
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 761 550)	(1 578 430)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:			
прибуток	2090	542 685	459 921
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	10 581	31 255
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(106 748)	(103 936)
Витрати на збут	2150	(145 090)	(140 731)
Інші операційні витрати	2180	(150 734)	(38 840)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	150 694	207 669
збиток	2195	(0)	(0)

Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	18 524	49 851
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(115 396)	(105 865)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(106 534)	(5 946)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	0	145 709
збиток	2295	(52 712)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-19 972	-33 372
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	0	112 337
збиток	2355	(72 684)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	1 494	-996
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	1 494	-996
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	1 494	-996
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-71 190	111 341

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	1 451 717	894 790
Витрати на оплату праці	2505	283 021	271 192
Відрахування на соціальні заходи	2510	55 930	57 370
Амортизація	2515	35 704	38 529
Інші операційні витрати	2520	337 750	116 024
Разом	2550	2 164 122	1 377 905

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0

Підприємство Територія Організаційно-правова форма господарювання Вид економічної діяльності	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ "ЗДОРОВ'Я" Харківська область, Харків Товариство з обмеженою відповідальністю Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів	за ЄДРПОУ за КОАТУУ за КОПФГ за КВЕД	Дата	КОДИ
				01.10.2021
				31437750
				6310100000
				240
				21.20

Середня кількість працівників: 1593

Адреса, телефон: 61013 Харківська обл., Київський р-н, м. Харків, Шевченка, будинок 22, (057) 700-98-08

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
 на 30.09.2021 р.
 Форма №1

		Код за ДКУД	1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	8 125	6 990
первісна вартість	1001	9 324	9 388
накопичена амортизація	1002	(1 199)	(2 398)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	7 464	3 363
Основні засоби	1010	412 913	392 205
первісна вартість	1011	710 341	714 431
знос	1012	(297 428)	(322 226)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	9 342	9 342
Гудвіл	1050	0	0

фондах			
Інші необоротні активи	1090	586	2 738
Усього за розділом I	1095	438 430	414 638
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	553 856	527 531
Виробничі запаси	1101	279 149	258 420
Незавершене виробництво	1102	83 773	84 221
Готова продукція	1103	151 582	121 797
Товари	1104	39 352	63 093
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	696 411	688 171
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	34 350	53 918
з бюджетом	1135	45 099	35 158
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	101 738	149 205
Поточні фінансові інвестиції	1160	176 466	189 052
Гроші та їх еквіваленти	1165	8 926	17 511
Готівка	1166	1	0
Рахунки в банках	1167	8 925	17 511
Витрати майбутніх періодів	1170	1 198	625
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	407	2 768
Усього за розділом II	1195	1 618 451	1 663 939
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	2 056 881	2 078 577

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	426 295	426 295
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	406 897	467 853
Неоплачений капітал	1425	(2 000)	(0)

Видучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	831 192	894 148
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	426 156	668 849
Довгострокові забезпечення	1520	11 881	11 016
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	11 881	11 016
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	438 037	679 865
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	152 227	167 755
Векселі видані	1605	10 703	15 965
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	185 795	215 175
розрахунками з бюджетом	1620	8 708	13 054
у тому числі з податку на прибуток	1621	4 047	7 881
розрахунками зі страхування	1625	5 150	6 285
розрахунками з оплати праці	1630	16 461	20 033
одержаними авансами	1635	12 465	701
розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	17 973	14 791
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	378 170	50 805
Усього за розділом III	1695	787 652	504 564
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	2 056 881	2 078 577

Керівник

Новіков Володимир Володимирович

Головний бухгалтер

Лесякова Марія Олександрівна

Підприємство

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ
"ЗДОРОВ'Я"

Дата

КОДИ

01.10.2021

за ЄДРПОУ

31437750

Звіт про фінансові результати**(Звіт про сукупний дохід)**

за дев'ять місяців 2021 року

Форма №2

I. Фінансові результати

Код за ДКУД

1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 874 647	1 485 427
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестрахування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 517 890)	(1 130 315)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	356 757	355 112
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	21 182	11 256
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(99 825)	(76 326)
Витрати на збут	2150	(120 089)	(87 055)
Інші операційні витрати	2180	(39 444)	(40 961)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	118 581	162 026
збиток	2195	(0)	(0)

Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	58 782	18 661
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(86 207)	(81 369)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(6 059)	(85 371)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	85 097	13 947
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-24 141	-21 372
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	60 956	0
збиток	2355	(0)	(7 425)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	60 956	-7 425

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	792 851	755 474
Витрати на оплату праці	2505	255 509	240 542
Відрахування на соціальні заходи	2510	53 087	47 029
Амортизація	2515	27 584	28 998
Інші операційні витрати	2520	144 379	89 066
Разом	2550	1 273 410	1 161 109

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0

ДОДАТОК В

Моделі визначення ймовірності банкрутства організації

Автор моделі	Модель та коефіцієнти	Ймовірність банкрутства, значення Z
Модель Г. СПРІНГЕЙТА	$ZS=1,03X_1+3,07X_2+0,66X_3+0,4X_4$, де Z_S – інтегральний показник оцінки ймовірності банкрутства підприємства за Г. СПРІНГЕЙТОМ; X_1 – робочий капітал/загальна вартість активів; X_2 – прибуток до сплати податків і відсотків/загальна вартість активів; X_3 – прибуток до сплати податків/короткострокові зобов'язання; X_4 – обсяг продажів/загальна вартість активів.	$Z_S < 0,862$ – висока $Z_S > 2,45$ – мінімальна
Модель Е. АЛЬТМАНА	$Z_A=1,2X_1+1,4X_2+3,3X_3+0,6X_4+0,999X_5$, де Z_A – інтегральний показник оцінки ймовірності банкрутства підприємства за Е. АЛЬТМАНОМ; X_1 – робочий капітал/загальна вартість активів; X_2 – нерозподілений прибуток/загальна вартість активів; X_3 – операційний прибуток/загальна вартість активів; X_4 – ринкова вартість акцій/заборгованість; X_5 – чистий дохід від реалізації/загальна вартість активів.	$Z_A < 1,81$ – дуже висока [1,81 – 2,67] – середня [2,67 – 2,99] – невелика $Z_A > 2,99$ – дуже низька
Модель Р. ЛІСА	$ZL=0,063X_1+0,092X_2+0,057X_3+0,001X_4$, де Z_L – інтегральний показник оцінки ймовірності банкрутства підприємства за Р. Лісом; X_1 – оборотний капітал/загальна вартість активів; X_2 – операційний прибуток/загальна вартість активів; X_3 – нерозподілений прибуток/загальна вартість активів; X_4 – власний капітал/позичковий капітал.	Критичне значення $Z_L \leq 0,037$
Модель Р. ТАФФЛЕРА і Г. ТІШОУ	$Z_I=0,53X_1+0,13X_2+0,18X_3+0,16X_4$, де Z_I – інтегральний показник оцінки ймовірності банкрутства підприємства за Р. ТАФФЛЕРОМ і Г. ТІШОУ; X_1 – операційний прибуток/загальна вартість активів; X_2 – оборотні активи/загальна вартість активів; X_3 – короткострокові зобов'язання/загальна вартість активів; X_4 – чистий дохід від реалізації/загальна вартість активів.	Критичне значення $Z_I \leq 0,2$
Модель О. О. ТЕРЕЩЕНКА	$Z_{TK}=1,5X_1+0,08X_2+10X_3+5X_4+0,3X_5+0,1X_6$, де Z_{TK} – інтегральний показник оцінки ймовірності банкрутства підприємства за О. О. ТЕРЕЩЕНКОМ; X_1 – cash-flow/зобов'язання; X_2 – валюта балансу/зобов'язання; X_3 – прибуток/валюта балансу; X_4 – прибуток/виручка від реалізації; X_5 – виробничі запаси/виручка від реалізації; X_6 – оборотність основного капіталу.	$Z_{TK} > 2$ – не загрожує банкрутство; $1 < Z_{TK} < 2$ – фінансова рівновага порушена, при переході на антикризове управління банкрутство не загрожує; $0 < Z_{TK} < 1$ – загроза банкрутства, якщо не будуть проведені санаційні заходи; $Z_{TK} < 0$ – підприємство є <u>напів</u> банкрутом.
Модель А. В. МАТВІЙЧУКА	$Z_M=0,033X_1+0,268X_2+0,045X_3-0,018X_4-0,004X_5-0,015X_6+0,702X_7$, де Z_M – інтегральний показник оцінки ймовірності банкрутства підприємства за А. В. МАТВІЙЧУКОМ; X_1 – оборотні активи/необоротні активи; X_2 – чистий дохід від реалізації/поточні зобов'язання; X_3 – чистий дохід від реалізації/власний капітал; X_4 – баланс/чистий дохід від реалізації; X_5 – (оборотні активи – поточні зобов'язання)/оборотні активи; X_6 – (довгострокові зобов'язання + поточні зобов'язання)/баланс; X_7 – власний капітал/(забезпечення наступних витрат і платежів + довгострокові зобов'язання + поточні зобов'язання).	$Z_M > 1,104$ – низька Ймовірність банкрутства, стійкий фінансовий стан $Z_M < 1,104$ – загроза фінансової кризи
Коефіцієнт ймовірності банкрутства В. П. МАРТИНЕНКА	$Ki.б. = Kп.л.+3.33Ka+5.71Kp.в.з.$, де $Ki.б.$ – коефіцієнт ймовірності банкрутства; $Kп.л.$ – коефіцієнт поточної ліквідності; Ka – коефіцієнт автономії; $Kp.в.з.$ – коефіцієнт рентабельності власних засобів	$Ki.б. 6.0$ і вище – ймовірність банкрутства низька 5.99-5.30 – можлива; 5.29-3.49 – висока; 3.48 і нижче – дуже висока

Джерело: розроблено автором на підставі [48-51]